Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ṿe-natata el Ḥoshen ha-mishpaṭ et ha-Urim ṿe-et ha-Tumim

saviv le-Shulḥan ʿarukh ... Yeshuʿa Ṿalḳ z.ts.l. baʿal sefer Meʾirat ʿenayim ... Shabetai Kohen z.ts.l. baʿal Śifte Kohen ... ṿe-nilṿeh la-hem ... Daṿid ha-Leṿi z.ts.l. ... Ṭure zahav ... ito meḥubar ... Tsevi ha-niḳra be-fi kol Ḥakham Tsevi ... be-hagahotaṿ ... aśinu zar ... la-shulḥan ... ...

Ḳaro, Yosef
יסוי ,וראק

Homburg vor der Höhe, [5]502 [1741/1742]

תונרצמ תוכלה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11244

Visual Library

שחלוקה בטעות היתה: ד נפל חלקו בחותו כו' כגון שכתבו הנ' שדות בנ' חלקים ונטל הא' הבא עתה ח' מהחלפי' והיה בתו' בו שדה שבחלק בכולה לא אמרי' הרי כתחלק זה בשדה זו ושאר כ"א בשלו דכאן שבאו לישול מה שיכשו מלכים' שאינו:

ה כגון שעשאו לחותיקי כו' כ"ב ג"כ בעור ול"ל דאי לאו הכי לא הוה נוכה כל חוכו מהא' לבד ודין האפותיקי נתבאר בטור ובהגהו המחבר בסי' קי"ז ע"ם מיהו כלא לפותיקי מכינו כמי שגוב כל חוכו מא' כגון שלא הגיע לחוכו אלא כשיעור שדה ח' ולו אינו יכול לדחותו ואינה מני חוכו מכשני וכמ"ם הטור והמא' בס"ם ק"ז. מ"כגון שהשני נטל חלק ירושתו במקום אחר ואין הב"ח מחויב לנכות משה שהגיע הנה במקומו אחרי' וכמ"ם הטור והמחבר בסי' קי"ח והטור והמחבר קמרו כאן ומחכו אמ"ם במקומו' הכ"ל שהוא מקום מקור דינם ועפ"ר:

ה ו (ד) כ אחר מן האחים או השותפין שמכר חלקו לאח' שאר האחין או השותפין מסלקין ללוקח ל"ש אומרים שאפילו (ה) אם הוא מצרן מסלקו השותף (או לאחין וכן עיקר):

ו מ המוכר קרקעו לאחר בין שמכרה הוא בין שמכר שלוחו כ בין שמכרו בית דין יש להבירו שהוא בצר המצר שלו ליתן דמים ללוקח ולסלק אותו ם ואפי' הלוקח ת"ח ושכן וקרוב לשוכר והמצרן עם הארץ ורחוק מן המוכר המצרן קודם ומסלק ארץ הלוקח:

הגה

דין מצרנות

ד (ד) לאחין מן האחין כו' עיין נתיין לחלק בתשו' מהרא"ן סשון סי' כ"ט ועיין מתן לחזיק מדיני מכרכות בתשו' ר"ח בן לב ספר ב' וכו' ויש בה סי' מ"ח וס' ל' דף כ"ג ועיין מדיני מצרכו' בתשו' ר"ח ן חייט סי' פירושים פ"ב וק"ו וקי"ד וקי"ט וקכ"ה ובתשו' ר"מ אלשוך סי' קח"ח: אחרים

(ה) אם הוא מצרן מסלקו הסותף כו' אף אם כבר קנאה ולדברי הכל המצרן הסותף מסלקו ולאפוקי מכירם' שכתב הרא"ם מזמן דדוק' דין המחבר אם כאו כאן לקנות אז הסותף קודם אבל אח"כ לא יכול לסלקו אמת עוד ס"ה והרא"ם לא כ"כ ע"ם ובזה יתיישב תמיהת הסמ"ע ודוק כ"ל. נסם אחרו מעשה בא לפניהו בא' שנכנע לחבירו למכור לו קרקעו ובא הרא"ם כ"כ המצרן לסלקו ושגן המוכר מאחר שאתה רוצה בה לא תמכרנה נפ' המוכר כלל שהרי לא נשבעתי רק לחבירי ופסקנו כיון שעליין לא היה בסוגיא קנין המזכרת

ה ואפילו שהיה להם שלשה שרות ונטל כל אחד מהם אחת מהן והשלישית חלוקה ביניהם וכשבא האח השלישי ד נפל חלקו באותה שחלקו ביניהם לא נאמר ישאר כל אחד מהם בשלו אלא אי זה מהם שירצה (ג) יכול לבטל כל החלוקה ויפילו גורל אחר לכולם ם ואפי' נתרצה האח השלישי לישול מעט מזה ומעט מזה בלא גורל אפילו הני יכול כל אחד מהשנים לבטל החלוקה כיון שהיתה בטעות:

ד ו וכן אם באב"ח של אביהם וגבה חובו מחלקו של אחד מהם ה יכגון ש עשאו אפותיקי בטלה החלוק וחולקין חלוקה אחר:

הלכות מצרנות

ה ו (ד) כאחר מן האחים או השותפין שמכר חלקו לאח' שאר האחין או השותפין מסלקין ללוקח ל"ש אומרים שאפילו (ה) אם הוא מצרן מסלקו השותף (או לאחין וכן עיקר):

ו מ המוכר קרקעו לאחר בין שמכרה הוא בין שמכר שלוחו כ בין שמכרו בית דין יש להבירו שהוא בצר המצר שלו ליתן דמים ללוקח ולסלק אותו ם ואפי' הלוקח ת"ח ושכן וקרוב לשוכר והמצרן עם הארץ ורחוק מן המוכר המצרן קודם ומסלק ארץ הלוקח:

הגה

פסק דיין אחר להפך הוא פסיק' דדיכוח לו הגדולים כריבי' ליתן וכתב ה"ה לקטני' וכדפי' ולו תפסו קטני' הגדולים לא מפקינן מכיהו מוחרת בב"מ (ועיין מ"ם לעיל סוף סי' ס"ב) וכן בכל בטל בכל התלוקה היכא דאיכא פ' המחבל דף כה"ג כן כ"ל: (ג) יכול לבטל כל התלוקה ועל מי' רפ"ל ק"ח ע"ל ס"ב ונהגה': כמוחרת דרב

דין מצרנות

(ד) אחר מן האחין כו' עיין נתיין לחלק בתשו' מהרא"ן סשון סי' כ"ט ועיין מתן לחזיק מדיני מכרכות בתשו' ר"ח בן לב ספר ב' וכו' ויש בה סי' מ"ח וס' ל' דף כ"ג ועיין מדיני מצרכו' בתשו' ר"ח ן חייט סי' פירושים פ"ב וק"ו וקי"ד וקי"ט וקכ"ה ובתשו' ר"מ אלשוך סי' קח"ח: אחרים

(ה) אם הוא מצרן מסלקו הסותף כו' אף אם כבר קנאה ולדברי הכל המצרן הסותף מסלקו ולאפוקי מכירם' שכתב הרא"ם מזמן דדוק' דין המחבר אם כאו כאן לקנות אז הסותף קודם אבל אח"כ לא יכול לסלקו אמת עוד ס"ה והרא"ם לא כ"כ ע"ם ובזה יתיישב תמיהת הסמ"ע ודוק כ"ל. נסם אחרו מעשה בא לפניהו בא' שנכנע לחבירו למכור לו קרקעו ובא הרא"ם כ"כ המצרן לסלקו ושגן המוכר מאחר שאתה רוצה בה לא תמכרנה נפ' המוכר כלל שהרי לא נשבעתי רק לחבירי ופסקנו כיון שעליין לא היה בסוגיא קנין המזכרת

לדעת רש"י ונכון מוסתב' ונסס הר"י בר מלכו וכתב ר' יהודה שבן עיקר וכ"כ בעטור מהא דרב נחמן דלית ליה דינא כר מילכו וכו' ואם"ה אחין ושותפין מסלקין ומסקינן מינה וכ"כ הרשב"א בתשובה מ"ל הרשב"ם שם דין ה' וכתב ה"ה גם זה שם ובכהרדעי ומוסכם ג ובטלא מכרוהו למזוכות מילי ולא הי' כרך לחתב' לבאר זה ה"ם זה פשוט ובהלכות וכ"כ רש"י ז"ל שם (ע"ב אחא לאמרי' אתם שבן ת"ת וכו') וכן המבינו האקרוני' ז"ל ה"ה

טורי זהב (ב"ק)

וכת"ם רמ"ח סי' קפ"ח ס"ב לענין לענמי אמי מבינ' ממילא עד ח' המסייע פוטר מן השבועה ויש לתרץ ע"פ מ"ם הרמ"ח סי' פ' סע"ו דבמקום שריך מגו לא מהני עד ח' המסייע והכי כמי כיון דשותפים הם ואין להם חזקה וע"כ כאם יש הכחשה ביניהם אינו אחין אלא מכר מגו דלא היינו שותפים או מגו דהחזקתיה ע"כ לא סני כאן בע"ח המסייעו:

סעיף ד' וכן אם בא ב"ח כו' כפ"ק הב"ח דף ט' פלגינו רב ושמואל רב ס"ל בעלה החלוקה ושמואל ס"ל ווייתר הא' חלקו לאחרי' שחלקו לקוחות הן וכלוקח אלא לאחריות ואפסקה הלכה כרב וכ"ל מדנקט חלמודא וכן הפוסקים הך דינא באחים שחלקו ולא בשני לקוחות

שלקחו ממוכרא' ב' שדות וכא"ח דנס לאמוכר ונבה חלקו אל ח' מהם דחייב הלוקח הבי לאת מחלקו החבי להלוקח הא' חלק ע"כ בזה א"ל לגיתן לו לדוקא בחאין הוה הטעם משום דיורשי המקום שכיהם קיימי הא פי' רשב"ם בפ' בית כור דל"שמואל בלקוחות הוה ובלוקח אלא לאחריות ואע"ג דסתם אחריות ס"ם הוא היינו דוקא היכא דמכר ח' לאחריו דיהיב זוזי בכדי משא"כ כאן דלא יהיבו זוזי אהדדי עכ"ל ואע"ג דלא קי"ל כשמואל בהא מ"מ אנו לאדון בלקוחות מחם שחלקו אם בלקח אלא ח' מפס אין הכ' חייב באחריותו דהא לא שקיל זוזי מן הלוקח הכ' וזה מבואר בגמ' דאמר רב ס"ל אחין יורשין הן ושמואל ס"ל לקוחות הן משמע דבלקוחות מודה רב לשמואל ורא' עוד מדברי הרא"ם פ"ק דכ"ק דכתב בכל דוכתי קי"ל כשמואל אלא דבברא הכא יש לפסוק נב"ח אנשל אלקו אל ח' לאמסק כרב לענין זה הויין כיורשים דיתמי כרעי לאבוהון אינון לברוא חובות אביהן בשוה עכ"ל וכתב רש"ל כם' מרוכה בתחלת דיני ברייה כתב דין זה משעם דבדא כרבא דלאבוה כו' משמע פשוט שבאאר שותפין אקנו מחוכר ואלקו אין לא' על קנינו כלום ואפי' בשאים שחלקו אין להם זה על זה כלום כמ"ם פי' קע"ג דק לענין פרוטות ב"ח בתחיינו כבר ס"ל לברוא בעד אביהם אבל בשאר מילי הויין בלקוחות מחם פשיטא אין לזה עלי זה כלום אפי' לענין ב"ח דאל"כ למה הוכרכו לומר דהאחים הויין כיורשים. אלא שבעל הסמ"ע כתב בסי' ל"ז בס"ק דנס בשותפין אקנו הוה הדין כמו בב' אחים לענין ב"ח דאמרינן הלקוחה היתה בטעו' והלוקח הנני מריך לגת מחלקו לחבירו רק להחם לענין עדות שאני כיון שבבר הוא בבל יותם ותתהתי על הרב שיאמר כן דא"כ למה כתב רש"י והרא"ם הטעם דעל שני האחים מוטל עליהן לפרוע מוכות אביהן חיפוק ליה מטעם דחלוקה בטעות היתה וכן למה הוכרכו לומר ברא כרבא דאבוהו בזה ותו דברים פ"ק אמרינן לענין אחים שחלקו ונטל א' בבפים וא' בטל קרקעות ובא ב"ח ונטל הקרקע לבנא קמא התם ס"ל פשיטא דמריך בעל הבפים ליתן חלק לחבירו בבפים דאמר הלוי בבא והלוי לאו בבא פי' דהא שניהם חייבים לבנם ולא אמרינן התם משעם חלוקה בטעות היתה וכ"ם לבנם בתחלה דהתם אין לא' על חבירו

כבלע"ד ברור דאין הסותפין דומים לאחי' בזה: סעיף ה' או השותפים פי' בגוף הבדה אלא אלקוחו:

סעיף ו' בהג"ה ואפי' אם אומר משמע שם בתשובת מיוחן דאם חלק הקנין בכך חלקה וחק"כ בא המצרן לסלק הבדה מבעא לאחר' אם ילכה

ע עוד ס"ו
כ"כ הרמ"ם
שם בפסקיו
אלא לחמרונן
ומכאן לריך
לתקנות כיה
(שם ע"ח)
וכ"כ ר"ירוחם
ז"ל וכ"ונ"ל
בזה כתב
הרמב"ם בפ'
י"ג דין כ'
פ שם בגמרא
א עוד ס"ו
בשם גאון
וכ"כ הרמב"ם
שם דין ז'
וכתב ה"ה
אחולו לו
הקחרומים
ולשון הגמרא
מוכיח אחרו
ק"ל לתקומי
מדרתיך ולא
לעוותי והוא
ל"ל מוכר לא
בשלית
ק עוד שם
מדברי
הרמב"ם שם
ר שם ס"ל
ומה לדברי
הרמב"ם שם
וכתב ה"ה
אע"פ שהוא
בשלית ולו
דוקא בשלקו
לו בא לשלקו
אבל קודם
לכן הרי זה
כלוקח אד
אותו זמן ואין
מחסרין לו
הפירות אבל
ש שם בריטב"ם
וכתב ה"ה גם
מה שכתוב
מה שכתוב
הטיר והטוב
בשם הרמב"ם
ד כתב ה"ם
מכתבי וכ"כ
(בסי' ע"ב סי"ו ובמה שפתים שם)
ז כ"כ ה"ם שם

קנין בדבר יכול המוכר לחזור בו ויחזיק הקרקע לעצמו (ועיין
בתשו' מהרש"ם סי' ר"ל ס"ו: (ז) על המצרן להביא ראיה
עיין בסמ"ע ס"ק ל"ב והיינו דלא בכ"ח: (ז) בשבע הלוקח
בגק"ם כו' והא דכתב לקמן סעיף ל"ד אבל אם אמר מה
בר' לוכו נאמן עיין בב"י שכתב
דיש לפלוג וסברא הוא
ובא"ח דף כ"ב ע"ח כתב דכאן
אוירי דקבל עליו לחבריות מפורש
בק"ק והוא עושן שבשו קנוסי:
(ח) והוא יולא כולאי
כו' עיין בסמ"ע ס"ק ע"ו ועד אין
זה מוכרע והכ"י והרב המגיד
הסכימו דלוקח בשבע כרי
מבכיו

הגה ולפולו אם אמר המוכר קודם שלמכור למצרן לא
למכור • (תשובת מיימוני קנין סי' ל"ב) זוה הלוקח הרחוק
ע חשוב כשלוחו לכל דבר ועידי הקנין של לוקח יכתבו
שטר בשם המצרן ואין צריכים קנין אחר וכן אם יהוקר
צריך ליתנה לו כמו שקנא' ואם הוולה צריך ליקח אות'
במו שקנאה ח אם חפץ בה ואם תיקן בה והשביחה
ה"ל כיורד ברשות ושמיק לה ט וירו על העליונ'
ואי בתר דתבעיה (השביחה) ה"ל כיורד שלא
ברשות ק ואם עקר סמנה נטיעות אר קלקל
מנכה לו מן הדמים מה שקלקל ואפילו קלקל קודם שיבוא המצרן ל ואם אכל פירו' אות'
שאכל אחר שבא והביא סעות לסלקו צריך לשלם ושאכל קודם אינו צריך לשלם
ם ואם לוה הלוקח קודם שבא המצרן יא אין שעבור הבעל חוב חל עליו ואינו
טורף מהמצרן:

ן ת קנאה הלוקח במנה והיא שוה ק"ק אם היה נותנה כן לכל אדם כגון שמוכר מחסת
רוחק לא יתן לו המצרן אלא מנה ואם לא היה נותנה כן לאחר צריך ליתן לו ק"ק
ל ואם טען הלוקח שלא היה נותנה כן לאחר והמצרן אומר שהיה נותנה כן לאחר
יב (ו) בעל המצרן להביא ראיה:

ח ג אם מכרה לו יג בהתחנה ליה בה משום רינא דבר מצרן אא"כ המצרן
רוצה לפרוע מיד:

הגה לו אחין המוכר מקפיד ורולה להתחין למצרן (ל"ג בדעת הטור והרא"ש):

ט יד ל קנאה במאתים ואינה שוה אלא מנה אם המצרן חפץ בה צריך ליתן לו
ק"ק ו ואם טען המצרן שעשו קנוניא ביניהם (ז) נשבע הלוקח ז בנקיטת
חפץ ונוטל ק"ק ואם היו שם ערים שנתן ק"ק והמצרן טוען שאמנה היתה בינו ובין
המוכר טו (ח) ז והוא יורע בוראי שלא לקחו ממנו אלא במנה נותן לו דמים
כפי מה שהערים מעידים ומסלקו ומשביעו שלקחו בק"ק ונשבר:

הגה

מעי' לי' ס"ה דאין דרך הענין לאכו' בפחו' מזעזיים וכולאי מצו' מיכוכו דוה הלוקח בעינו הוא שאכר' לו כזו ועפ"ר: יג בהתנ' לית בה
כו' מצוה ריכול המוכר לות הלוקח טוב לו ובולאי יפרע לו לאמנו שקבעתי עמו מצ"ל זה המצרן וזהו שבי' תור"ם וכת"ל לו אחין המוכר
מקפיד כו' ולקח כשהמוכר מפני רעתה לוכו עושה בשביל זה תוכות אקשה להולית מודם ועפ"ר: יד קנאה במאתים ולוכו מנה
מנה כו' הטוב מסוים בזה וכתב ז"ל ולא אמרו המצרן ואמר לו אלוחי אתה ולתקוני מדרתיך ולא לעוותי ויתבטל המכר (פרין אלית
ששנה כמ"ם לקחן בסיתן קפ"ב) אחין זה עיות שבעתים אלם קוכה מדה בהרבה יותר מכדי דמו מפני שאמר לו לפיכך אם המצרן מפן
בה צריך ליתן לו בהבל המאתי' עכ"ל ועפ"ר שכתבתי מרוסי וגם כתבתי שם דהאי קנא' בחאתים ולוכו' ולא אמרו הוא ולא אמרו
והרא"ם והטור שכתבו שבבבל יש כיטול מקח גם לקרקעות וכת"ם הטור בשם בפ"ם ס"ו ובסי' רכ"ו פ"ל דקנאה מחאתים ל"ר לאחר
אלא ר"ל בחבע כתות מחאתים וכן בדפס בטורי' התדוייקים והמחבר דעת המחב"ם והרי"ף דאפשר דאין לחם חילוק אפילו
ביותר מהבבל בקע אבל מור"ם כת' שם דעת הולקים ועת"ם שם בסמ"ע בפי' דברי המחבר ומו"רם שם: טו והוא יודע בולאי
כו' לכאור' נראה דגם בריטב"ם כאין עדים מוכרי שטוען המצרן שיודע בולאי שקטוים הוא דאל"כ לא כו' מתקני להשביעו הספק
והטור והמחבר כתבו כאן שטען שיודע בולאי לאמרינו דאף על פי דיש למטיבו עדו' שתעודו' שכתבו לו ק"ק ומ"מ לא אמר להשביע
אפי' לאחר הפיקוח קמ"ל מזכו אין זה מוכר' ר"ל דדוקא בכה"ג דיש עדים לאלוקח בטל המוכר אבל אם אינו אלא
זה יכול לתבעו ולהשביעו היטב וכבר כתבתי בסי' ע"ה הובאר דוכתי דלא תקנו היטב כ"ח תענית כרי מ"ם כתבו דמיירי דטוען
שעינת

מה שאינו כשלית ה שם בגמרא א שם סי' נ"ב הרא"ם שם בפסקיו ב ובאיתר שם דתרעא לוקח היה ואין אמצרן זכות בה אלא מצוה ועשית
הטיר והטוב ובל כתה דלא מיותי לאיה אין כאן מצוה ועשית הטיר והטוב וכן דעת הרמב"ם שם בפ"ב דין י"ח ג שם כ"כ הרא"ם שם וכ"כ הר"ן שם
בשם הרמב"ם וה"ה שם דין ט' בשם הרשב"ם וכ"כ הכ"מ בשמו ד שם בדאחר מר קשיטא וכו' מצוה דרב נתנן אין לוכלה לקרקעות ה ב' הרמב"ם שם
פ"י"ל הקל' שבנים דין ל' הבינו הטור ו כתב ה"ם נראה שהוא מתמה לוכלה לטוען על המצרן שבשבע בגק"ם לפי שאינו טוען בגיף המצרן כתב
שבתבאר וכו' (בסי' ע"ב סי"ו ובמה שפתים שם) ז כ"כ ה"ם שם שנראה שעתר הבוסקלו והרי הוא לוכלה בולאי ואין בתחרא מזה כלום עכ"ל
וכן הוא בטוסק אלמנינו

שורי זהב

סעיף ט' אם המצרן חפץ כו' כל"ר כתב דהו"ל דיתבטל המקח מכח אלית שבעיות קמ"ל אחין זה עוות כו' ולמד זה מתה דלי' בנתרא זכין בר'
ומוסק' בטור מיני' דהמצרן מלי ל"ל לחקומי מדרתיך כו' לחרי בהרבעי אין לוכלה לקרקעות ומי' הרא"ם דמיירי
שהלוקח היה מסן לחחזירו ולבטל ויקח הם לפיתם אלא ידעו בני הישיבה דאין לוכלה לקרקעות יכול הלוקח מבר עמתו לחזור בין מתלבה ולו
לאו דברי רבינו ותמה"ם הייתי מסרם דהו' בני הישיבה סבורים שהלוקח יכשרך לאלם לחבר בשלה בפ"ו וה"ק לתקומי מדרתיך כו' ולתה
קלקלת בעמתך ע"כ תאלם וכן מסתבר מדמה"ם שכתב כאן שיכו יכול לאלקו עד שיתן לו ר' ולפ"ו נוכל לומר דגם בני הישיבה היו יודעים אחין לוכלה
לקרקעות אלא שהיו סבורים דכאן הוה הלוקח בע"ל מוכר וחייב להמציא ק' מכיסו והמצרן יחזיק הקרקע דקן בק' ואל זה הביא דברי ר' כתן
דאפי' בכה"ג אחרינן אין לוכלה והמצרן ויקחנה דוקא בר' וכשיו שכתב הרא"ם ז"ל ויקחנה רב נחמן על מעשה בזה כו' ולפי ר' רבינו והרא"ם ל"ל
הוה ס"ל אין לוכלה לקרקעות לאם היו סבורים דהמקח כשל מ"ח המקח קיים דהא כל לוקח מוכה על הפסק אם ירלה המצרן ליקח יקח ואם לאו
יחזיקנו לעצמו וכיון דכאן אין המצרן לוקח בפך זה מחילא לא מעשה זה שנוהו וחייב לבלם ר' דהא אין לוכלה לקרקעות • ע"ש והוא
יודע בוודאי הת"ל בסתפק כאן אם מסבשין לוכלו אפי' על הפסק כיון שיש רגלים לדבר וכן נראה עיקר דבבר פסק רמ"ל כן בסי' ע"ה ס"ג
בב"ח שיש רגלים לדבר • ע"ש בהג"ה כפי שאת ב"ר הקרקע הלי הפסק תתוה לי מתוך מלבד מה שהקשה בסמ"ע דהיאך הפסק שיהו
הקרקע ובריה"ם כתב דיפוהו הטוב כתו שהי' אוה ושעתו דאין לב"ח הפסד בזה מצ"ל כאן דיפוהו הקרקע יהי' לב"ח הפסד לא מבעיא אם יש לחובה
מוה שיל קרקעות אלא התפסר עמו ולקח זאת בסך הוכו תחת אחרת שביתה מניבה עליו וע"כ מוותר בהגדו קנת פשיטא שיהי' לו עכשיו הפסד לא יוכל
לתבוע אותו כמותר עדכדי מוכו כי בבר התפסר עמו אלא אפי' אם היה לו רק קרקע אחת אם היה זה מוכר שא"ל אלו היה נותנין לו עכ"פ דמי
הקרקע ולקח אחר אולי יתעבר עוד אז ואמלא לו לוכה נכסים בתקום אחר וזה בכבל בדיב"ם בכתבו שאמרן המוכר בכה היה מוה דהיינו קנת ואתר על
פוהו הקרקע אבל אם אחקה הסת"ל בסק"ש דהא יכו' הסמ"ל לאוכר שיהי' הסמ"ל לאוכר לתבוע אחרן הוא דהיינו אחרן בכה היה מוה לבלם בזאון ותמצינן
בחלו כתן לו אותו הסך בחזוקן ותהו אמתן לו המצרן זה תבוחר בדברי הריב"ם סי' תכ"ג ז"ל נראה שלוקח יכול לבלוק דבר"ם
פיהותו ב"ר סבי' אוה הטוב ותמ"ג דקי"ל קנה בר' אמוה ק' כדרך ליתן לו ר' הייבו אם נותן תשות בארן תכל אלו אקנאו כדאי תיכם הרי הוא בהלוקח
קרקע בתשלשלין אחרן התשלשלין כו':

דלא תכלתי מי אחלק ע"ז ועד"ל: ז בעל כרחו של המוכר
והוא דוקא כדלית ליה פסידא למוכר בתכירתו להמצרן אחוק
רוכה לקנותו בכל ענין כמו הלוקח דאל"כ אין זה בכלל עגיית
הטוב והיטר ואפי' בדלית ליה פסידא לא תקנו דין מצרנות על
המוכר אלא על הלוקח שיחזיר ידי
מקנייתו ותחילא יעשרך המוכר
לאכור לזה המצרן וכמ"ם הטוב
והמחבר כל זה בסיעוך מסעיף
כ"ג והלאה ע"ש: ח אם אין
בה דוה פשוט דאין הלוקח יכול
לכבו' להמצרן שיעשרך לאחר
ולקנותו אחרו הן אמרלו לו לא
מחלו: ט וידו על העליונה פי'
כמ"ם הטוב והמחבר בסי' קנ"ח
ובע"ר: י תנא' לו קק הדמי' ולקח
אקלקל קודם אבא המצרן בפנקי
ולא דמי לפירות אחכל קוד' אבא
המצרן אבתב אחר זה • דהתם
לא קלקל הבדה והבדה אחדת
לאכל פירותיה לתי אבבד' ניכו
מבא"כ זה אקלקל תשוויה ואין
המצרן מריך ליתן לו אפי' תדמי
שוויה: יא אין שעבוד
הב"ח כו' עפ"ר אם כתבתי דאפי'
אם בבר נתן המצרן מעותיו
להלוקח וכ"ם כשעדיין המעות
ביד המצרן דאז אין בסיעוד
לבע"ח ליכול ליקח דמי הלוקח
מהמצרן מהדמי' שהכין ליתן
להלוקח: יב על המצרן
להביא ראי' דהלוקח הוא מומחה
בה וכזה נראה דכ"ע תוריס לקח
להחולקי' בכיוב' כזה כמ"ם הטוב

ובין הוא בטוסק אלמנינו

שורי זהב

סעיף ט' אם המצרן חפץ כו' כל"ר כתב דהו"ל דיתבטל המקח מכח אלית שבעיות קמ"ל אחין זה עוות כו' ולמד זה מתה דלי' בנתרא זכין בר'
ומוסק' בטור מיני' דהמצרן מלי ל"ל לחקומי מדרתיך כו' לחרי בהרבעי אין לוכלה לקרקעות ומי' הרא"ם דמיירי
שהלוקח היה מסן לחחזירו ולבטל ויקח הם לפיתם אלא ידעו בני הישיבה דאין לוכלה לקרקעות יכול הלוקח מבר עמתו לחזור בין מתלבה ולו
לאו דברי רבינו ותמה"ם הייתי מסרם דהו' בני הישיבה סבורים שהלוקח יכשרך לאלם לחבר בשלה בפ"ו וה"ק לתקומי מדרתיך כו' ולתה
קלקלת בעמתך ע"כ תאלם וכן מסתבר מדמה"ם שכתב כאן שיכו יכול לאלקו עד שיתן לו ר' ולפ"ו נוכל לומר דגם בני הישיבה היו יודעים אחין לוכלה
לקרקעות אלא שהיו סבורים דכאן הוה הלוקח בע"ל מוכר וחייב להמציא ק' מכיסו והמצרן יחזיק הקרקע דקן בק' ואל זה הביא דברי ר' כתן
דאפי' בכה"ג אחרינן אין לוכלה והמצרן ויקחנה דוקא בר' וכשיו שכתב הרא"ם ז"ל ויקחנה רב נחמן על מעשה בזה כו' ולפי ר' רבינו והרא"ם ל"ל
הוה ס"ל אין לוכלה לקרקעות לאם היו סבורים דהמקח כשל מ"ח המקח קיים דהא כל לוקח מוכה על הפסק אם ירלה המצרן ליקח יקח ואם לאו
יחזיקנו לעצמו וכיון דכאן אין המצרן לוקח בפך זה מחילא לא מעשה זה שנוהו וחייב לבלם ר' דהא אין לוכלה לקרקעות • ע"ש והוא
יודע בוודאי הת"ל בסתפק כאן אם מסבשין לוכלו אפי' על הפסק כיון שיש רגלים לדבר וכן נראה עיקר דבבר פסק רמ"ל כן בסי' ע"ה ס"ג
בב"ח שיש רגלים לדבר • ע"ש בהג"ה כפי שאת ב"ר הקרקע הלי הפסק תתוה לי מתוך מלבד מה שהקשה בסמ"ע דהיאך הפסק שיהו
הקרקע ובריה"ם כתב דיפוהו הטוב כתו שהי' אוה ושעתו דאין לב"ח הפסד בזה מצ"ל כאן דיפוהו הקרקע יהי' לב"ח הפסד לא מבעיא אם יש לחובה
מוה שיל קרקעות אלא התפסר עמו ולקח זאת בסך הוכו תחת אחרת שביתה מניבה עליו וע"כ מוותר בהגדו קנת פשיטא שיהי' לו עכשיו הפסד לא יוכל
לתבוע אותו כמותר עדכדי מוכו כי בבר התפסר עמו אלא אפי' אם היה לו רק קרקע אחת אם היה זה מוכר שא"ל אלו היה נותנין לו עכ"פ דמי
הקרקע ולקח אחר אולי יתעבר עוד אז ואמלא לו לוכה נכסים בתקום אחר וזה בכבל בדיב"ם בכתבו שאמרן המוכר בכה היה מוה דהיינו קנת ואתר על
פוהו הקרקע אבל אם אחקה הסת"ל בסק"ש דהא יכו' הסמ"ל לאוכר שיהי' הסמ"ל לאוכר לתבוע אחרן הוא דהיינו אחרן בכה היה מוה לבלם בזאון ותמצינן
בחלו כתן לו אותו הסך בחזוקן ותהו אמתן לו המצרן זה תבוחר בדברי הריב"ם סי' תכ"ג ז"ל נראה שלוקח יכול לבלוק דבר"ם
פיהותו ב"ר סבי' אוה הטוב ותמ"ג דקי"ל קנה בר' אמוה ק' כדרך ליתן לו ר' הייבו אם נותן תשות בארן תכל אלו אקנאו כדאי תיכם הרי הוא בהלוקח
קרקע בתשלשלין אחרן התשלשלין כו':

טענת ודאי משלם כ' כרים דמיירי מהמלכן כפ"ל והוא כגד הסברא ודרכי הקנייה יל"ל לקפי' אם אין המלכן שוגן ברי אם"ה תקנו חל"ל ולוכי' מהמלכן כ"כ עד שיגיע ואתקנו שבוע' מכל"ל לטענת אותפין ולריפין וכיולא בו אם אינו ודאי מסלקין כרים דמיירי מהמלכן כפ"ל והוא כגד הסברא ודרכי הקנייה יל"ל לקפי' אם אין המלכן שוגן ברי אם"ה תקנו חל"ל ולוכי' מהמלכן כ"כ עד שיגיע ואתקנו שבוע' מכל"ל לטענת אותפין ולריפין וכיולא בו אם אינו ודאי מסלקין לדמיירי לכפסם היתרא כמ"ש כפי' פ"ג ה"ה זה הלוקח כמי יל"ל דנ"כ תור' לכפסו היתר' כיון שהוא לקח תחל"ל וכלי שיאלר הזלה כירו ועפ"ל : טז כפי אותת כ"ל דדרך העולם לקבל בחוב משלשלין וכ"ל קרקע כיותר מזוי' ל"ל לקנה' כתלתי' שה תכה הכ"ל דהת' לחיירי דכתן לו מזומני' ולא אמרי' אין לוקחה לקרקעו' וכמ"ש כ"כ ריב"ם סם כפי' תפ"ג ע"ז אלא דק' לי דמשמע סם דלא כ"כ כ"ל אכלין אבל לפנינו אחיכי שהלוה כבר מת ולא הנים אלא קרקע זו ולא היה יכול הכ"ל לגבות מתקוס אחר מוכו מכ"כ כשהלוה עדיין חי דכיון לגוה דהוא התוכר שיאלר הקרקע כיד המלו שנכלה מחוכו אע"ל יכתר אכל מוכו יכבר כתבאר בעור ובדברי המחבר בפי' קי"ד לאם יאחר המלוה לקבל הקרקע בכל מוכו בלא אותת כ"ל והלוקח אומר לא כי אלא יאמו לותו לאין אותען להלוקח משעת דכתיבה (ויש לדחו' ולייבב דכאן מיירי שנבה המלו' הקרקע מתחלה בשות"כ"ל ולא אמר ברכה לקחתו בכל מוכו ע"כ כריך ליתן בשות' ו) וכ"ע :

יז כין שהתנה הלוקח פי' והמלכן רוצה לסלק הלוקח ע"פ אותן התנאי' : יח עד שיתקיימו התנאים אשר ביכול המוכר לו הלוקח לומר אאין זה המלכן כוח לי לתלו' כו' בקיו' התנאי' : יט ויתלקו בתלמון כו' : כ ומיהו לכתחלה כו' וי"ל עיין בב"י וכל"מ ותמלא מוכח ומכואר לדעת תלמידו דסכ"ל כל אכאין כלל' לפי' לוקח המוכר רוצה למכור אלא לא' אין הא' רשאי לקחתו לבסאו עד שיתן תלם גם לבלתקרי' עמו ובע"כ אל המוכר וע"ל שכתב מור"ם לפני זה בהגה"ה דבאיכו רוצה המוכר למכור למכון דלקח"ה קנאי"ה כע"כ . ולפי זה מ"מ מור"ם כאן ומיהו לכתחלה כו' ל"ל לאפוקי אם כבר

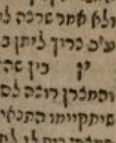

מצינו ופ"ב : (ט) נגלה בחוכו כו' כפי אותת כ"ל הקרקע ח אם פ' יב

כו' דברי הר"ב והמ"ע בכאן אינם נכונים לפע"ל דמה עכין דין ו' וכתב אותת הקרקע לכאן ובשתעיין בריב"ם אם תלה אפשר אפילו הרב המגיד בלוקח אלקה כבר קרקע ולא תחת ידו ובא בעל אות לשורפה זה נראה

הגה (ט) נגלה בחוכו כיון כריך ליתן לו דק טז כפי אותת בית דין הקרקע אף על פי שהחוב היה ויותר (רי"כ פ"ח תת"ג) :

י המוכר על תנאי בין שהתנה מוכר יז בין שהתנה לוקח אין בעל המצר יכול לסלקו יח עד שיתקיימו התנאים ויזכה הלוקח בקרקע ולא תשאר בה עילרת כלל ואח"פ יסלק אותו :

יא מי היה לשדה הנמכר ד' מצרנים מד' רוחותיו יר כולם שוה בה יט ויחלקוה באלכסון כדי שיגיע לכל אחד חלק על פני כל שדהו ואם היה ה' מצרנים כגון שהיו שלש משלש רוחותיו וברוח הד' שנים ' אותם השנים חשובים כאחד ונוטלין בין שניהן חלק א' כאחד מהחלקים שנוטלים השלשה במה דברי' אמורים כשבאו כאחד כ אבל אם קדם אחד וסילק ללוקח זכה בה הוא לברו ואפילו היו חמצרנים הרבה והיה בהם מי שאינו מצרן לא אלא בחלק קטן מאד אם קדם הוא וסילק ללוק' או קדם וקנא (מהמוכר) זכה בה:

הגה ב מיהו לכתחילה יחכול לכולם ביחד (המ"מ פי"ב וכ"י כסס תלמידו הרש"ל וכס"כ בע"ה) (י) ויש אוסלין (המגיד פי"ב פי"ח כן) ואם קדם אחד מהן לקנות והאחרים עוברין אנם הם רצו לקנותו רק אזה נזס לכם להזיק והיה בידו לעשות ויש לכם עדיים על כך כאיסורו לוקמן יכולין לסלקו מחלקן (כ"י כסס רש"ל ותשוב' רש"ל פי' תתקי"ן) ועיין לקמן סי' זה ס"ג : יא באו קצת מהמצרני' וקצתם במדינה אחרת אלו שבכאן מסלקין ללוקח והיא שלהם לבדם :

יב (יא) יהיו הרבה שותפין לרוח אחת לשדה הנמכרת כל א' מהם יכול לסלק ללוקח ואם קדם א' מהם וסילקו זכה הוא ואין שאר השותפין יכולין לעורר

ולא נגלה בחוכו כו' כפי אותת כ"ל הקרקע ולא נגלה כבר קרקע ולא תחת ידו ובא בעל אות לשורפה זה נראה והקרקע אינו אות כדי כל החוב פשוט שלא לאין לסלקו הלוקח בכדי אותת העור פעיף מה שזה הקרקע כי יכול הכ"ל ל"ל דנ"כ לומר אי אתן לי אוף ק"ל הקרקע אינה אות בעינו כדי אין לי כל חוכי אי אתן לי כל חוכי אי אתן לי אם כולהו כל חוכי וכל זמן שאינך מגלה אי אתן נהני כל חוכי הם אלו ואע"פ שאין הדדי אינו לה בזה תוצלת לנוה כגון שהנה בקרנזל כבר מת ולא הנים בכסים מ"ת ' כן כתב יוכל הכ"ל לומר כן כן מבואר העור בלשון אם בריב"ם בתשוב' לחיים ואל"ה דאין כ"כ ל"ל לומר כאן אינן לו כפי אותת הקרקע מאוס דהוא אינן לו כפי אותת הי"ה כאתו כפי' ל"ב מהלכות מכרן לא עדיף מלוקח אבל' קנה אבל' אבכים דין ה' קרקע והיא תחת ידו אינכול הכ"ל ואכן נלקה לעולם הקרקע מתנו מ"ל מיאלם מדברי לו כל חוכו ונהי מיאלקו מאוס המחבר ב אם דיכל הכ"מ ויחזיק הקרקע תחת בנת' דקדיש חל מיבריסו מתנו אם לא יאלם לו כל חוכו וחבין זכיני ועוד דבריב"ם היה אם המעשה זכיני ול' אלוקח היה מכרן ואמ"ה אמר דכיני כ"לאן אם אהב"ת אם אמר לעולם מתנו המחבר אם הקרקע ואין הלוקח יכול לומר לו אתן לך כפי אותת כ"ל הקרק' תלמיד כי הכ"ת יכול לומר לו אתן לו הרמב"ן זכיני זכיני אינו כל מתי לו אלקח הקרקע זכיני זכיני ע"ם מכאלר כן לחיים לך מ"ם פי' בין דוכן הריב"ם בסוף המו' המיאלו ב"י המוכר בין אין תמירים כתו אהבינו ה"ב דוכן הלוקח והבת"ע הבריו ה"ב קי"כ לא דאע"ג דאמרן ועוד אחרי כתב הריב"ם דאמבינן ליה וז"ל ובענין זה נראה אלקוקח יכול לם לקם בריבא דב"ה בכדי כאלו דכר דכיון ליתן לו"ל דאין לוכלה לקרקעות זהו אם קנאה בחנות תוחה לכולם נעצה אלא אינו לכל חלו אקנאה בדמי מוכם הרי הוא כמי אמרלוקח קרקע בחשלמלין אכתב הרמב"ם אאתן המשלמלין כו' ל"ו בסוף הזמנ' לא כיון דוכן מיירי מענין לאחר דהיינו אם לוכע אכבר קמה הכ"ל מן הלוה לאר מבני הקרקע בדמי חוכו יכול המכרן לבלקו ונותן לו מה אמנה אוה מכרן בכבי אחוב ואין ראין מה אמנה אוה קרקע דמה עכין אותת קרקע אני ו"כ ה"ם לכאן הלא כל מכרן נרוך ליתן מה אמתן הקונה בעבד הקרקע וכאן אם בפ"ב אמתן הכ"מ בעבר הקרקע א"ם נרוך המכרן לחזור וליתן לו מה אמתן אמנה דעת הוא ולכך אמרן מה אמנה אוה לו אעבר מת אלו בין פרות מהקרקע הרמב"ם לו יותר וכך נרוך ליתן לי מהאמת ולא אייך כלל לומר אמנה ל' וכ"כ המו' יאמר לו אי אתן לי אינור חוכו לו הקרקע אמרי עתה אין הלוה נמס ר"ת בעובדא

חיוב לו כלום אבכר נפרע ב"ם אלו אמרי קנה הקרקע בדמי חוכו ואלו היה הקרקע עתה כיד הלוה לא היה יכול לעורמה אמרי אין לו אום חוב עכ"ל הלוה והמכרן הוא כלוקח רק אנרוך לחזור וליתן לו מה אמתן הוא והייכו הב"ת אלו וע"כ אמתן הוא אמנה דהוכיח מה אמנה דהוכיח ע"כ אמנה הריב"ם ואע"ג דקי"ל דאין חוב אלא בדמי חוכם הרי הוא אמנה בדמי חוכם הרי הוא אמנה בדמי חוכם הרי הוא אמנה

ס"ם בגמרא כ"מ ד"ק ת"ע ב"ג ולפיכך לקחן מאחד יכול לסלקו מאחר וה"ה המוכר לאחר שלקח מצרנות כתב מפנים דאם ה"ל לסלקו מקניו וה"ה בסלו שהרי הוא והלחרת קנה כאחד ל"ל כל לקחתו והרלי"ד ולפיכך יש לו לסלקו אפילו היה מצר א' לשדה הנמכרת שדה משותף בין שנים ומצר אחר אצלה שדה של ארם אחר וקנא אחר מהשותפין בשדה שאצ' השדה הנמכר' אין בעל השדה שבצד אחר יכול לומר לאותו שקנאה אני מצרן וראי ואתה ספק דשמא יפו' הלקח לצד אחר אלא חשוב וראי כמוהו כיון שיש לו חלק בכל השדה וכיון שקדם זכה כא ע"ה ה"ה שאם קנאה אינש דעלמא שאחר מהמצרנים יכול לסלקו אע"פ שיש לו שותף ואין הלוקח מולדום לו שמא יפול חלקך מצד אחר וכן שדה הנמכר' של שנים ומכר אחר מהם חלקו לאחר המצרן מסלקו ואין הלוקח יכול לומר כיון שאין החלק שקניתי מסויים שמא יפול חלקו מצד אחר שאינו מצד השדה שלך :

יג מ אחד שלקח משנים שדה אחת ובא המצרן לסלקו מחציו שלקח מן האחר אינו יכול לסלקו אלא אם כן מסלקו מכולה או מניחו בכולה :

הגה (יב) ודוקא בשדה אחת כב אבל שתי שדות יכול לסלקו מאחת ומניח לו אחת : (כ"י בשם תלמידי רש"ל) (יג) אבל המוכר קרקע לשנים יכול המצרן לסלק לשניהם או לסלק האחד ולהניח האחר :

יד (יד) ל בעל בנכסי אשתו יש לו דין מצרנות שאם יש לה קרקע מנכסי מלוג ובאו למכור קרקע שאצלו יכול הבעל לסלק הלוקח כג אפי' אם קנו מידה שמחלה ללוקח אינו כלום והבעל יכול לסלקו עמרה היא ן וסילקה ללוקח וכן העבד שהיה נושא ונותן בנכסי ארוניו (טו) וסילק את הלוקח אם רצה הבעל או הארון מקרי' על ידיהם ואם לא רצה לא יקיים ותחזו ללוקח ויחזו' הרמים :

טו י המצרן שבא לסלק את הלוקח וקורם שסילקו מכר השדה שיש לו על המצר איבר זכותו כד וגם הלוקה שקנה ממנו אין לו דין מצרן לסלק הלוקח שקנה סבוך למצר :

טו מי שעשאו בעל הבית שליח למכור שדהו כה אף על פי שהשליח עצמו מצרן כו (טז) אינו רשאי לקנות וכשמכר לאחרים כז תאינו יכול לסלק הלוקח (כח וכן מי שחתם על שטר המכירה בעד מיכו יכול לסלק הלוקח) (ר' ירוחם) :

יז לחת הלוקח קודם שסילקו המצרן אינו

כגר קדם וקנה ק' מהן ומ"ם ויש חולקין הוא דעת הלית דמפרשי דמיותי שם כל"מ ע"ם ודו"ק : כא וה"ה אחם קניתו מיכם דעלמא כו' בשור כתב ז"ל וקכ"ל אם קנתה מיכם דעלמא מהם דכתב כל' דלמ"ל ל"ד קאמר דברישא לא קאמ' אלא דלין המצרן יכול לסלק להא' מהשותפין שכבר קנאו אבל אם כל"מ מיכו הלי מיכם דכשקדמוהו מיכם דעלמא וקנאוהו דיכול ל' מהשותפין לסלקו אלא בה"ה מתניתין דכתו שכתב הכותב למצרן בריאת שהרי אין המצרן יכול לסלקו ה"ה דכשב למצרן לעניין זה דיכול הוא לסלק אבל לחלק' מקדמוהו וקנאו וכדין המצרן נתו' ועפ"ר שם יפנתי לי' ולכ"ל דכתי' העור :

כב אבל שני שדות יכול לסלקו כו' לבאורה נראה דמיירי דוקא בשקנאן מאכיס דעליה הלי אבל קנה שני שדות מת' אין המצרן יכול לסלקו אפי' מכולהן ויקדוו כת"ם הטור ותחת' לקחן סעיף לי' מוכר כל שדותיו לאחר דאין בעל הבית יכול לסלקו אפי' אם גם הוא לוקח לקנות כולן מיהו אימו מוכרע דיש לחלק בין כל שדותיו לשני שדות דזיל בתר טעמא דבתר שם דהוא מבני דאיכו מלוו לחות מ' קונה שדות הרבה בפעם א' אבל תקנו לעשו' שוב' להמצרן בתוקים שיש פסידא להמוכר ע"ם ובשני שדות מלוו הוא שיקנה א' ויקר אבל ל' המחב' שכתב לקחן בשלי' ז"ל שהרי הוא והאחר קנה כל"מ' מקנה דבשני שדות כמי דומה הכי נ"ל :

כג אפי' אם קנו מידה כו' הבעל בנכסי אשתו אשה כלוקח ומכור לחתן : כה אעפ"י המוכר לא כל' המצרנות : כד וגם הלוקח שקנה כו' שהרי הלוקח הראשון זכה בהשדה קודם שבא זה לקנות שדה זו המוכרה לה : כה אעפ"י שהשליח עצמו מצרן אינו רשאי לקנות בפרוסה כתבתי הרמות' דאעפ"י שהוא מצרן לא כתב אלא מהוא מיכם דאי' לסלק הלוקח ומ"ן אעפ"י שהשליח מצרן אינו יכול לסלק הלוקח כתן אינו מתחלה לקנות לעצמו אמוס מהוד וכ"ל דאחר שמכרה יכול הבעל לחזור על הלוקח ולסלקו ולא יכול נתנה המכירה לחתילה להלוקח קטן : כו אינו רשאי לקנות העור מכיוים בזה וכתב הרשב"ם דאחרינן בגמרא אשוכר לאחרי' ואינו מוכרה לעצמו שבל' והשעם אינו אחד ונ"ל מו' קס"ם ס"ג דכתב הטור בשם הרשב"ם דאם אחרינן בגמרא אלא בלן דאחרי' בתקום דלוקח דאחר אחי אין אינו יכול לקנות לעצמו אמוס דומו כיון בה"ה ואין הדבר אינו מבטל אחר . כרלה שם בלן דאחרי' בתקום דלוקח דאחר דהמוכר לא לחזור כו' מאחר כו' מאחר' ה' הוה כ"מ ונם שם בסי' קס"ם מוירי שקנן המוכר לו כל' דיכרין דלא שייך מאחר מ"ה קאחר שם שעם דלא נלא מתחת ידו ועפ"ר : כז אינו יכול לסלק להלוקח הראשון מהיים בזה ל"ל שהרי מכר ואין לך מתילה גדולה מזו ור"ל דהיים לו למכות מלילך בסלוקות זה למכרו לו משעם אלא ואחרו מחלת מכרוחך כיון שלקח בעצמו מכרתיהו לו ולא אסור כתב בשם נאון דלא בהרשב"ם ולדברי הרשב"ם ובה"ה ה"ה כתב ופסק כותחי : כח וכן מי שחתם על שטר כו' השעם גם כן דאחרינן דחקל לו הרי ידע ואחל ל"ל לתה שכתב הטור והמקבל עכמה אל שותפות אלא בעלמא ויכול לומר מכרתי אינו מבלי אלא בדברים אחרים . אבל זה דומה למצרר על הדשה ומאמרער שתוס בעד שכתב בשדה אחרת

הטור

כמו הרלי"ל כנהרדעי דאפילו בכה"ג שמלקינן ליה דכולין ים להם אלא בלוחה שדה אל הזמנות מיוך לאותו הים ם רמב"ם בפי"ג מה' שכנים ל' ה' והביאו הטור סעיף כ"ה וכתבו ה"ה אלא מכתי אלו הרינים מהוכן יפלו לחר' ז"ל אם דין י"ל ובלשון שכתב בעל מיוחדי יוסף בשמו וכתי' ה"ה זה נראה פשוט ולא מכתי דיוים אלו בגמרא אבל אם פשוטים בעלמה ק כתב הכ"מ דהכא מיירי * שמתלק הלוקח בדלון הטוב לחי לאלו הכי מה הלוקח לומר להם לא אתלק דשתף לא יתרלה הבעל אלו הדרין בשילוק זה ויחזיר לותה לוחי ואם כן לקתה מדת הדין ובולי ר אם דין ש' גם בזה כתב ה"ה לא מכתי מהוכן ולא הדין הוה להרב שלשון הטור ס"ל מדין הדשים שרוחים שוכר לאחרים ולאינו מוכר לעצמו ת כ"כ הרשב"ם שם דיזל' וכ"כ ס"ם וכתב הרב המגיד שם אלא מכתי מהוכן ולא לו דין זה א שור הלי"ם בשם נאון וכ"כ הרמ"ה וכ"כ בע"הע בשם רבינו הלי ובילר הכ"ו הטעם כיון דדינא דב"ה אינו אלא אמוס ועשית הוכר ולשוב לוכל לומר דיוקא לוה לאוכם מיוחדו ויכרוהו על כתלו שהמוים לשם ואפילו הכיים לשם מחלות אחרות כל כמה דשבק להו סובל שני יוכרוהו וכן ניחא לוה שמקבל מתכתו אחרהו על מתכתו דאלו על המצות אולי יאכלו המצות ועוד טעם אחר במקבל מתנה מלמר דהוא נעשים לות בוה ועשית אל מכלק לוה לאחי שהקרקע בינו שדעה הבנן לעשות הוכר והטוב ובין במרלסו פרק לוזהו כשך

טורי זהב

סעיף ט' ואינו רשאי לקנות כל' רבינו מלאה זה לשפטרוסם כמו שהעתיק מ"ע ומשום לפ"ו שאם עבר המלוה אל אל מסלקין ליה וקאמר אלא לחה שכתב רבינו דין זה כאן אלא בסי' קפ"ם הוא מקומו כדין המלוחין ה"ל לכתב זה לתרן מ"ם אל"כ בשם נאון אלא מתכשל המצרות בשביל זה הקשה אמו דוחין שאחל בסי' כיון אלא קנה הוא עלמו לזה כתב בשביל תדר שיאמר שלקחתי בזול ע"כ עשה פרמי' כדי שיודע מה שיתנו בעבה ולפי' ס"ל לנאון דיש לשיין אלא ודל לנבי לוקח דהיינו אפי' אחר אפי' בחקנה לשלוח כבר והרשיהו לעשות בל מה שיוכה ולין רק תנד ומזה ניחא אלא אחר לא יכול לסלק כי' ובכ"ל בע"כ הוכרך לחכוד לאחרים דאין המלוח יכול לקנות כמ"ם סי' קפ"ח ומה"ה הוכרך המשמשקעו לפרש דס"ל לא הוה לו לילך בשליחות ולא ידעתי מה תיקון בזה דיאמר המלוח אלו הכל יוכשים לחסור לשלוח לקנות ולזינו שוחה רק שליחות ולא"ם ניחא :

הטור והמחבר דינו בר"ס קמ"ו ולקן שומעין לו ע"ז : **כט** אינו יכול לסלק ליורש. (ויש חולקין) (טור וכ"י ס' המפקיד וריב"ש סי' תק"ח) (יז) וכן נראה לי עיקר : **יח** נתן הלוקח הקרקע במתנה לאחר **ל** שלא באחריו אין המצרן יכול לסלקו והוא שלא יהא רמאות בדבר . (יח) ויש חולקין (טור וכ"י פ' המפקיד) וכ"ל עיקר) : **יט** **לא** מכרה לוקח ראשון ללוקח שני וכן אם מכרה היורש או המקבל מתנה המצרן ממלק את הלוקח : **כ** **לב** לטרפה בעל חוב בחובו המצרן מסלקו כין ששמוה לו ביה"ד דין בחובו בין שהגבהו ליה מרעתו ואם יראה הנטרף לתת הדמים שהיו עליו בחובו תחזור לו שדהו לעולם : **כא** בעל חוב של המוכר שטרף מהמצרן היש מי שאומר שהמצרן חוזר ונוטל מן לוקח והלוקח נוטל מהמוכר ' והלקו עליו לומר **לד** שאין דין המצרן עם הלוקח כלל אלא עם המוכר (וכן נראה עיקר) : **כב** (יט) זיש מישאומ'דמצרן לא יכול **לה** לאחותי אניש אחריני ברוכתי' לסלוקי ללוקח ברני דבר מצר' אלא היכא דאקנה ליה בארע קמיית' דקא חבע מחמתה והני מילי לאפוקיה מיניה דלוקח הוא דלא מפקינן אבל למהוי ברוכתי' דבר מצרא לאזמוניה זוזי ללוקח בזמניה אפי' שדרינהו על ידי שליח שעשאו בעדים ברוכתיה קאי : **כג** **לו** הביאו המצרן והלוקח כלא' מעותיו אם היו מעותיו של לוקח טובים ולוקח משל מצרן או שהיו ממהרי' יותר לצאת בהוצאה **לז** או שאלו צרורין אין לו לגבות וחתומין מפקיד וכיון

(יז) וכן כ"ל עיקר כו' והב"ח פסק דל"ו לפלוג לחיוריזים ב"כ"ה השור דמשמע לה"ע ואין לוקחה דברי תימא ופסק דברי השור הן כפי כפס הרמ"ה פי' מור"ם ולא כב"ק : (יח) וי"ל כו' ועיין בתשו' מהרל"ן וכ"ה כפס יז מו שקומר דמצרן כו' כ"כ השור דינו אלי כפס הרמ"ה וכראה כוונת הרמ"ה ג"כ כפס דל"ו המצרן להרשות לוקחי אפי' הרמ"ה שיהי' לה המצרן וכמ"ש הסמ"ע וכן ד' לשון השור משמע מה"ב בסיפא אבל לחיוני סל"ג והם בהוכח' לאזמוני זוזי כו' משמע דברי הרמ"ה דוקא לאזמוני זוזי הא לאו הכי אם דין י"כ לא ולא כהב"ח אפי' דמיקא שיהי' וכתב"ה זה על המרכה הא להמצרן יכול כראה פשוט להרשות וכתב לישנא דאקנה ליה הרמ"ה אם הכי משמע ונקט לישנא דתלמוד דין ל"ח וכ"כ ע"ז ותדרב' כישנא דאקנה לאורכתא השור כפסו בב"ם אם משמע שיהיה על המרכ' וכתב ה"ה ע"ז ויש לקשו' דהא כתב השור דעת הרב ז"ל לעיל סי' קכ"ב כפס הרמ"ה אחריות כן דאפי' אינו מקנה לו גוף הדבר המצר על יכול להרשות עליו י"ל דס"ל הלוקח יכול להרמ"ה דכיון דהראשה היא כיון דאם עקיר תקנת מכמיס דשלים שוי' לכה כן המצר וכדאיתא בכוסקים ובר מצרן לקנות אין כאי תקנתא היא הוי כתקנתא הלוקח לתקנתא דלא עבדינן וע"ז לקנות ולפיכ' בכמ"ע עד דהא כבר כתב השור אם תאמר כו' והב"ח תירן דאמרי' כבר בילו מכר לו כל הדה אלא אלא שנו' ויטרפוהו וכיולא מתנו הרי הוא חוזר אבל

לח אינו יכול לסלק ליורש. (ויש חולקין) (טור וכ"י ס' המפקיד וריב"ש סי' תק"ח) (יז) וכן נראה לי עיקר : **יח** נתן הלוקח הקרקע במתנה לאחר **ל** שלא באחריו אין המצרן יכול לסלקו והוא שלא יהא רמאות בדבר . (יח) ויש חולקין (טור וכ"י פ' המפקיד) וכ"ל עיקר) : **יט** **לא** מכרה לוקח ראשון ללוקח שני וכן אם מכרה היורש או המקבל מתנה המצרן ממלק את הלוקח : **כ** **לב** לטרפה בעל חוב בחובו המצרן מסלקו כין ששמוה לו ביה"ד דין בחובו בין שהגבהו ליה מרעתו ואם יראה הנטרף לתת הדמים שהיו עליו בחובו תחזור לו שדהו לעולם : **כא** בעל חוב של המוכר שטרף מהמצרן היש מי שאומר שהמצרן חוזר ונוטל מן לוקח והלוקח נוטל מהמוכר ' והלקו עליו לומר **לד** שאין דין המצרן עם הלוקח כלל אלא עם המוכר (וכן נראה עיקר) : **כב** (יט) זיש מישאומ'דמצרן לא יכול **לה** לאחותי אניש אחריני ברוכתי' לסלוקי ללוקח ברני דבר מצר' אלא היכא דאקנה ליה בארע קמיית' דקא חבע מחמתה והני מילי לאפוקיה מיניה דלוקח הוא דלא מפקינן אבל למהוי ברוכתי' דבר מצרא לאזמוניה זוזי ללוקח בזמניה אפי' שדרינהו על ידי שליח שעשאו בעדים ברוכתיה קאי : **כג** **לו** הביאו המצרן והלוקח כלא' מעותיו אם היו מעותיו של לוקח טובים ולוקח משל מצרן או שהיו ממהרי' יותר לצאת בהוצאה **לז** או שאלו צרורין אין לו לגבות וחתומין מפקיד וכיון

(יז) וכן כ"ל עיקר כו' והב"ח פסק דל"ו לפלוג לחיוריזים ב"כ"ה השור דמשמע לה"ע ואין לוקחה דברי תימא ופסק דברי השור הן כפי כפס הרמ"ה פי' מור"ם ולא כב"ק : (יח) וי"ל כו' ועיין בתשו' מהרל"ן וכ"ה כפס יז מו שקומר דמצרן כו' כ"כ השור דינו אלי כפס הרמ"ה וכראה כוונת הרמ"ה ג"כ כפס דל"ו המצרן להרשות לוקחי אפי' הרמ"ה שיהי' לה המצרן וכמ"ש הסמ"ע וכן ד' לשון השור משמע מה"ב בסיפא אבל לחיוני סל"ג והם בהוכח' לאזמוני זוזי כו' משמע דברי הרמ"ה דוקא לאזמוני זוזי הא לאו הכי אם דין י"כ לא ולא כהב"ח אפי' דמיקא שיהי' וכתב"ה זה על המרכה הא להמצרן יכול כראה פשוט להרשות וכתב לישנא דאקנה ליה הרמ"ה אם הכי משמע ונקט לישנא דתלמוד דין ל"ח וכ"כ ע"ז ותדרב' כישנא דאקנה לאורכתא השור כפסו בב"ם אם משמע שיהיה על המרכ' וכתב ה"ה ע"ז ויש לקשו' דהא כתב השור דעת הרב ז"ל לעיל סי' קכ"ב כפס הרמ"ה אחריות כן דאפי' אינו מקנה לו גוף הדבר המצר על יכול להרשות עליו י"ל דס"ל הלוקח יכול להרמ"ה דכיון דהראשה היא כיון דאם עקיר תקנת מכמיס דשלים שוי' לכה כן המצר וכדאיתא בכוסקים ובר מצרן לקנות אין כאי תקנתא היא הוי כתקנתא הלוקח לתקנתא דלא עבדינן וע"ז לקנות ולפיכ' בכמ"ע עד דהא כבר כתב השור אם תאמר כו' והב"ח תירן דאמרי' כבר בילו מכר לו כל הדה אלא אלא שנו' ויטרפוהו וכיולא מתנו הרי הוא חוזר אבל

כ"ל עיקר כו' והב"ח פסק דל"ו לפלוג לחיוריזים ב"כ"ה השור דמשמע לה"ע ואין לוקחה דברי תימא ופסק דברי השור הן כפי כפס הרמ"ה פי' מור"ם ולא כב"ק : (יח) וי"ל כו' ועיין בתשו' מהרל"ן וכ"ה כפס יז מו שקומר דמצרן כו' כ"כ השור דינו אלי כפס הרמ"ה וכראה כוונת הרמ"ה ג"כ כפס דל"ו המצרן להרשות לוקחי אפי' הרמ"ה שיהי' לה המצרן וכמ"ש הסמ"ע וכן ד' לשון השור משמע מה"ב בסיפא אבל לחיוני סל"ג והם בהוכח' לאזמוני זוזי כו' משמע דברי הרמ"ה דוקא לאזמוני זוזי הא לאו הכי אם דין י"כ לא ולא כהב"ח אפי' דמיקא שיהי' וכתב"ה זה על המרכה הא להמצרן יכול כראה פשוט להרשות וכתב לישנא דאקנה ליה הרמ"ה אם הכי משמע ונקט לישנא דתלמוד דין ל"ח וכ"כ ע"ז ותדרב' כישנא דאקנה לאורכתא השור כפסו בב"ם אם משמע שיהיה על המרכ' וכתב ה"ה ע"ז ויש לקשו' דהא כתב השור דעת הרב ז"ל לעיל סי' קכ"ב כפס הרמ"ה אחריות כן דאפי' אינו מקנה לו גוף הדבר המצר על יכול להרשות עליו י"ל דס"ל הלוקח יכול להרמ"ה דכיון דהראשה היא כיון דאם עקיר תקנת מכמיס דשלים שוי' לכה כן המצר וכדאיתא בכוסקים ובר מצרן לקנות אין כאי תקנתא היא הוי כתקנתא הלוקח לתקנתא דלא עבדינן וע"ז לקנות ולפיכ' בכמ"ע עד דהא כבר כתב השור אם תאמר כו' והב"ח תירן דאמרי' כבר בילו מכר לו כל הדה אלא אלא שנו' ויטרפוהו וכיולא מתנו הרי הוא חוזר אבל

הרמ"ה פי'

הב"ח כיון דלא מכר לו אלא מקנה אחי זה הנותן בחלק הקשן מכי לסלוקי ללוקח אבל לעיל בסעיף ע"ו שמכר המצרן כל הדה לאחר אחי מיבד המוכר זכותו ונם הלוקח מקנה מתנו אינו יכול לסלקו והסמ"ע פי' בע"ל ע"ב ח מתקנת הגמ' אם בב"מ דף ק"ח ע"ב הני מילי והני שדי וכו' ט פי' רש"י בנכרורין פסידא דמוכר הוא שהוא ירא להתירן אלא יאמרו יותר היו הוא צריך לחעות והרמ"ה פי' הני מילי והני שדי שיכול לומר אני מקנן בנכרורין ותתומים שנה לסלנישם ואני מקנן להלוקח כו' עיין שם : **לן** אם שאלו נרורין ותתומין כו' בטור מפורש דמיירי דאומר להמוכר לה"ה כשם שלכך הרמ"ה פי'

לח אינו יכול לסלק ליורש. (ויש חולקין) (טור וכ"י ס' המפקיד וריב"ש סי' תק"ח) (יז) וכן נראה לי עיקר : **יח** נתן הלוקח הקרקע במתנה לאחר **ל** שלא באחריו אין המצרן יכול לסלקו והוא שלא יהא רמאות בדבר . (יח) ויש חולקין (טור וכ"י פ' המפקיד) וכ"ל עיקר) : **יט** **לא** מכרה לוקח ראשון ללוקח שני וכן אם מכרה היורש או המקבל מתנה המצרן ממלק את הלוקח : **כ** **לב** לטרפה בעל חוב בחובו המצרן מסלקו כין ששמוה לו ביה"ד דין בחובו בין שהגבהו ליה מרעתו ואם יראה הנטרף לתת הדמים שהיו עליו בחובו תחזור לו שדהו לעולם : **כא** בעל חוב של המוכר שטרף מהמצרן היש מי שאומר שהמצרן חוזר ונוטל מן לוקח והלוקח נוטל מהמוכר ' והלקו עליו לומר **לד** שאין דין המצרן עם הלוקח כלל אלא עם המוכר (וכן נראה עיקר) : **כב** (יט) זיש מישאומ'דמצרן לא יכול **לה** לאחותי אניש אחריני ברוכתי' לסלוקי ללוקח ברני דבר מצר' אלא היכא דאקנה ליה בארע קמיית' דקא חבע מחמתה והני מילי לאפוקיה מיניה דלוקח הוא דלא מפקינן אבל למהוי ברוכתי' דבר מצרא לאזמוניה זוזי ללוקח בזמניה אפי' שדרינהו על ידי שליח שעשאו בעדים ברוכתיה קאי : **כג** **לו** הביאו המצרן והלוקח כלא' מעותיו אם היו מעותיו של לוקח טובים ולוקח משל מצרן או שהיו ממהרי' יותר לצאת בהוצאה **לז** או שאלו צרורין אין לו לגבות וחתומין מפקיד וכיון

הוא חוזר אבל

הרמ"ה פי'

הב"ח כיון דלא מכר לו אלא מקנה אחי זה הנותן בחלק הקשן מכי לסלוקי ללוקח אבל לעיל בסעיף ע"ו שמכר המצרן כל הדה לאחר אחי מיבד המוכר זכותו ונם הלוקח מקנה מתנו אינו יכול לסלקו והסמ"ע פי' בע"ל ע"ב ח מתקנת הגמ' אם בב"מ דף ק"ח ע"ב הני מילי והני שדי וכו' ט פי' רש"י בנכרורין פסידא דמוכר הוא שהוא ירא להתירן אלא יאמרו יותר היו הוא צריך לחעות והרמ"ה פי' הני מילי והני שדי שיכול לומר אני מקנן בנכרורין ותתומים שנה לסלנישם ואני מקנן להלוקח כו' עיין שם : **לן** אם שאלו נרורין ותתומין כו' בטור מפורש דמיירי דאומר להמוכר לה"ה כשם

טורי זהב

סעיף כ"ב אלא היכי ראיקני לי' כו' דקא מת"ל אי כבר הקנה לו קודם קניית הלוקח שדה שלו פשיטא שיכול לסלקו ואי אח"כ הא פסק קט"ו דהלוקח אקנה שדה של המצרן מ"ו לסלקו וכ"ל דכל שכח הלוקח ממצרן לסלקו מ"ר כבר קדם הלוקח מבעל הדה וכאן המצרן מקנה לו כפי' תלינתי' דהכי איכא הוא במקומו לעכון בת"ל ותע"ג דאין המצרן יכול למכור זכותו הייכו כשמכר דבר זה לאול לאין הקנין חל על שום דבר ומה מיירי רבינו בסכ"ם אבל כי מכר לו נוף הדה ואמר לו אני מוכר לך שדה אלי ותעמיד בתקומי לעכון המצרכות של זה מהני וזה מבואר בלשון הרמ"ה וכתב אבל אם היכי דקאני ליה כו' מלשון אבל משמע דקאי אדמתיך ליה דהייכו מכירות זכות :

סעיף כ"ג אלא בכעין מעותיו רבינו תולק ע"ז וס"ל דדומה לחלוף שדה כמשלמלין שנותן לו המוכר וכ"ל כן הוא וכ"י דאם כו' דמעות לעכון טבי ותקולי הוייון כמו קרקע בקרקע בסכ"ב ליש קפילא בזה מש"כ כמשלמלין דמכוי לקטות ואין קפילא בזה והעוקר כל"ר דבשלמא משלמלין לעכון טבי ותקולי דכאי דאם יש לבני המוכר עכון ותקולין אבל לפעמים בא' מכם יותר מקבילו ע"מ קדם שמכר קרקעו אינו בשכיל משלמלין מש"כ לעכון טבי ותקולי דכאי דאם יש לבני המוכר עכון ותקולין אבל לפעמים בא' מכם יותר מקבילו ע"מ קדם שמכר קרקעו אינו

תובע

ר' שם סל"ח בשם הרא"ש וכתב הכ"ו אע"פ שכתב בשם הרמב"ם דאינו תולה אהרא"ה כתב לעיל סכ"ג דה"ה אם קדם הלוקח ופרע לסלקו אינו מוכרח דהרמב"ם הכריע דין המצרן אם הלוקח הוה רוצה הלוקח כו' עיין בתשו' ר"ן חיים סי' פ"ב מדף קכ"ח ותיב"ל וסי' קכ"ח: (כב) מכר לו קרקע מעט כו' עיין בספר ח"ל דף כ"ב ע"ב רוטין

(כא) (ד) ואי"ל תן לי כמו שלקחתי כו' המוכר לבעמיה שכתב בב"י סל"ט שהרמב"ם אינו תולה אהרא"ה ואין בסידרא בהמתנה זו עד שיכא בעל המעות למנותן מ"ה בשלקו זה זכות המצרן ועל"ר שם כתבתי פי' אחר אחרי לרורין כו' לפלקו אינא בכעין מעותיו (ג"ז כתב בימי מורפו): (כא) היה רוצה הלוקח כו' עיין בתשו' ר"ן חיים סי' פ"ב מדף קכ"ח ותיב"ל וסי' קכ"ח: (כב) מכר לו קרקע מעט כו' עיין בספר ח"ל דף כ"ב ע"ב רוטין

והחומין ואלו מותרין בטל זכות המצרן ' וה"ה אם קדם הלוקח ופרע לה אין המצרן יכול לסלקו אלא בכעין מעותיו ·

הגה וסוף הדין בכל דבר שיש בספרא לא מוכר לא תקנו בזה זכות למצרן (טור):

כד החליף חצר בחצר או בשדה או בכר' או איפכא לט בין שהוא קרקע בקרקע אין בו דין בעל המצר (וכן כתבה לבזוות) מ אבל אם החליף חצר בבהמ' או במטלטלין רואין דמי אותו הבהמה או דמי אותן המטלטלין ונותן לו בן המצר ומסלקו (ב) אבל אינו יכול לומר לו מא תן לי כמו שלקחתי בו שהערמה היא זאת ואינה מועלת כלום ג וכן כל כיוצא בזה שיראה לדיין שהוא הערמ' אינו מבטל כח המצרן: כה מ אמר המצרן אחרת ואביא מעות לא נטרינן ליה ואיבר זכותו ואם אמר אלך אביא מעות מב אם הוא אמור ש שיש לו ממתינים לו עד שילך ויביא ואם אינו אמור אין שומעין לו ש ויש מי שאומר ראי מקמי ראתא לבית דין או לגבי מוכר לא הוה ידע בהני זביני אי נמי ידע בהני זביני ולא הוה ידע בסכום דמיה כי אמר איזל ואייתי זוזי אף ע"ג דלא אמיר נטרינן ליה ודוקא שיעור ראזיל ואייתי מנו ביתיה אבל טפי לא נטרינן ליה: אחר שאפי' בכתיס יש דין (בן המצר עיי"ש) כן (כא) ל היה רוצה הלוקח לקנותה לבנות בה בתי' ובן המצר רוצה לזורעה הלוקח זוכה מג משום ישוב הארץ ואין בה דין בן המצר מד ש ויש מי שאומר שאם המצרן רוצה לנוטע' יכול לסלקו: כו ל היה מפסיק בינו ובין מצר חבירו מה רכב דקלים או בנין גבוה וחזק מו כ"ו) וכ"כ בעיטור ומקומות או גומא וכיוצא בהם רואים אם יכול להכניס אפי' חלם א' בתוך הדבר המפסיק ער שיתערבו שתי השדות הרי זה בן מצר שלו ומסלק הלוקח ואם לאו אינו מסלק הלוקח: כח מן (כב) מ מכר לו קרקע מעט באמצע שדהו ואח"כ מכר לו קרקע בצד אות' שבאמצע רואים אם אותה המעט שמכר לו תחלה הוא עיריה או זבורית לגבי זאת הקרקע שמכר לו באחרונה זכה הלוקח ואין בן המצר יכול לסלקו שהרי הוא עצמו בן המצר הוא מפני אותו מעט שקנ' באמצע ואם אותו מעט שקנ' באמצע כמו זאת שמכר לו בסוף בצדו ה"ז מערים ובן המצר מסלק אותו מח מ מהשדה שקנה בסוף: הגה

ולדין הקליפין לקנות בסוף ולדין קפידא בהן מ"ה כשרוכה לסלקו בשווין פריך לקבלן: מ אף על פי שיש מי שאומר כרלה שכיון לא"ם הטור בסוף הוא בשעיף ב"כ לדברי הרמב"ם הללו שבתשובה לגאון מוכח שאם החליף הלוקח עמו כרם בשדה והמצרן רוצה ליתן להלוקח כרם אחר שהוא עוב כמו כרמו שהדין עם המצרן ומפיק הטור וכתב ז"ל ולפשר גנם הרמב"ם מודה בזה שהוא לא כתב אלא החליף מכר בחכר אבל בשדה וכר' היה מודה עכ"ל וכתבתי שם טעמו מפוס דבחכר שהוא כית תמיהו איכא קפידא שפי לבן אף שהוא עוב כמו לית לו לוחו הרשבון יכול לומר דוקא בשלי אבי אבי לומר דוקא בשלי אבי תבן ובשלי"ם המחבר גנם בהחליף בשדה וכרם אינו יכול לסלקו קבר שהמוכר ומשתע לעפ"י שרוכה ליתן לו כרם לו שדה עוב כמו שלו אינו מפוס דיכול לומר דוקא בשלי אבי תבן ובשלי"ם בשעיף ב"כ וה"ם שם בדרים רוכה לכ"כ עליו: מא תן לי כמו שלקחתי כו' מי תן לי דוק' בהמ' אי מטלטלין ואינו ערמ' דה' כשיכו' לו דמי שווי יכו' לקבו' לאחרו' תחתיהן הכ"מ שם שכשיכו' ובי"ם לסבי זה: מב אם הו' אמר' אינו לי כו' כעו' לא כת' אינו לו' וכתבתי בפרי"ג פירושי' ויש בהן כ"מ לדיב' והמחבר' תפס לי' ש שם כרמב"ם מרמב"ם מג מאו' יאו' האדון כו' דכל אינו קנו' ויקוים בהקרק' שפי' אינו בו יאוב שפי' והבתי' כר קיימא שפי' חזרעים ולא לבו' קבועים ג טור פעיף וכשרשים בהקרקע שפי' מכתיס ודין זה מוהא אפי' בח"ל דלא דלא מכיו בדשאר ל"ר אלא ר"ל כיון מ' בשם אכיו אם כו לזה לעשות דבר שצריך קיום ונומר עשו מהאידך מ"ה הוה קודם ועכ"ל: מד ויש מי שאומר כו' רוצה לבטלו הרא"ם אפי' לסלקה הלוקח אפי' אם רוצה לבנות עליה בתי' וכן מסיים הטור ז"ל לפי שהשוב' הכשיעה שפי מבתי' עכ"ל · וגרלה דהוא משום ם מסקנת דהאילנות מוזרעים ונומרים בקרקע שפי מבתי' ואיכה דאם אלוקח בא לבנות והמצרן בא לבנות עליה בתים אחין בה דינא דב"ם הנא' שם בב"ת משום דינא דב"מ אף שהמצרן רוצה לבנות בה בתים דאל"כ ק' הא אף אם שוויס הם המצרן יכול לסלק הלוקח וק"ל ומכ"ל: מה שם בפרק י"ד דבב דקלים כשהדקלי' תלופי' ומוכיס עד שזה כמו אוכב ע"ז בקרקע רכב דקלים: מן לו נוטע עכ"ר שם כתבתי דגרסינן נטע בלא ו"ו והגיאל בקוד בקמן והוא אל' קנה וסוף הלו' המתרגמי' נטע דבמקום בילה ורשיבא גדלים הקנים ושם אינן יכולין לזרוע מ"ב בשם ולגרפו לגדות שבלדם לאפוקי אם היה ביניהם נוטע ושמת דיכול לסלקותן עפר ולגרפן יחד: מז מכר לו קרקע מעט בתחלה הר"מה צ לי כו' כלל דין זה הוא דלאוכן שקונה מעט קרקע בתחלה בדותיו של שמעון ואח"כ קנה גם הדדה שמוכ' לאחותו הטעם שקנה תחלה הרמב"ם שם וכשר' המצרן לסלקו אחותו שדה שקנה לבסוף לאחר הלוקח הריהו מצרן כאותך מכת אחותו מעט קרקע שקניתי תחלה בזה אחרו חז"ל בפ"ד דרוחין אם אחותו מעט קרקע שקנה תחלה אינו דומה להשדה שקנה לבסוף לו ויכל הלוקח ל"ר אלא אתחלה לא קניתי לקנות אלא זה דין ח' שם המעט משום שינו שבו מה שינו בשדה הסמוכה לו ואז הוא ג"כ יחזק מצרן לכל אם אין באותו מעט אינו אלא מכוון להעברים בקנייתו הרא"ה שהי' מצרן לשדה שוקנה אלא"כ ולא יועיל לו ערמתו: מח מהשדה שקנה בסוף אבל בהמעט שקנה תחלה ס"ל לרבינו הרא"ם דהמקנה קיים וכדעת הרא"ם שכ"כ הטור בשמו ואפי' אם קבלו ביוקר לא אמרי' דנקנס להמוכר שעשו קרובים יחד ולבטל המקנה ולרבינו הרא"ם

לית בה משום דינא דב"מ וכן פי' רש"י שם וכ"כ ה"ה לע"ם שהרוב: לותה לזרעה הוא בן המצר וכ"כ בעיטור ובהלכות וכגירסת הגפ' שהעתקתי לעיל וכתב הכ"ו ומשמע דלא שנא בא"ו לו בח"ל מדלא לאחרינן בתים עדיף משום ישוב ל"ו ק טור סמ"ג בשם הרא"ם מהא דלאחרינן שם דף קא ע"ב בבית שומעין לו בשדה אין שומעין לו משום ישוב אי' ר' ל' הרמב"ם שם בפי"ב ומשם בגמ' דף קפ ע"ב ובאיר א"ה שם דשן מבלע אין עצוה להסתלק וכן לכבב דקלים ואין הבעלים עצוין לעקרן ולאבדן ושדות חלוקין הן לעולם אבל בתים דרכן לתבנן בפתחים ש שם ברמב"ם פי"ג דין ח' וכתב ה"ה שם מבואר שם (ע"ל ע"ב) ובהלכות ובן ליה נרוח בלרעת וכו' ת וכ"כ הטור בשם הרא"ם בפ"ה

טורי זהב

מונע הכוכי' בשביל שבין לו תקונין ח"ה בכלל בדברי ריב"ם שהבאתי בסי"ה גם בסמ"ע בסל"ח כת' דהדין עם הטו' אלא אלא גוב"כאן שעמו ובן עוק' לבלבי' סע"ף כ"ו משום ישוב הארץ בסמ"ע בקמ"ד למדכתב הטור לבטוב משום שפי מבתים קמ"ל שם המצרן רוצה לבנות והלוקח רוצה לנטוע לין שם דין מבלבות ודבר תמוה הוא לענ"ד דודאי לא הוה אתיק בבינו מלבים דין זה בפי' ותו לא מלינו אפשר מבמיש אינא לישוב עדיף מדבר אחינו אינו אבל בשני דברים של ישוב אינא אינא אינא אינא דאינ"כ לא לחם אחר בגמ' בתי' עדיף משום ישוב הלבן בגד ולעים דלין בהם ישוב כלל היה לו לומר רבותא דאפי' בישוב יש חילוק בין בשיעה לבתים ותו דא"כ בעלת דין מבלבות דבל לוקח אחי לוה לבנות לבשעון והמצרן לא יוכה לבנות אינא אינא ודא"ר ע"ם הרא"ם ח"ל אבל לבנות אינא דאשוב שפי מבתים בלאל' בהשוא"ל בבית שומעין לו בשדה אין שומעין לו משום ישוב העולם עכ"ל מבואר בוונתו דבקע הקשיבות לרבותא דבעלת

הלשון לו להכריח להמצרן לוקח הלוקח כדיך לעמוד בתוקף לקוחתו המעשה והעור הוסיף וכתב לאחר שתן המצרן מתחלה ולא מתרה בהלוקח ואחר אל תקנה המעשה כדי להיות מצרן בשלה המסוכה כי אם לאלך אלא שתן אם ה' וכולל אח"כ לאלקו מהכשלר וגם כרלה דאם אין איכו בלוקחתו המעשה ונכ' ערמתו אכולי' המלרכים לבל מתחלה בלאלקו גם מלוקחתו המעשה אינם שעדיין אינם מצרנים וכן מרוקדק מלשון העור ועל"ר :

מט ואם יש כו' כאן ביל הגה"ה זו ולבל כב"י שכתב הגה"ה זו בסכ"ה : נ לא ביטל זכותו כו' ויכול המצרן לאחר לבל אמרתי לו לקנותו כדי שיאמרו לו בדמים הראוים ראם קניתי אני מהמוכר היה מעלה עלי בדמים כיון שאני מצרן ואביב עלי : נא אלא אם כן קנו מידו וקנין שיהו מהני ולא הוי בקנין דברים דהקנין בא על הזכות שיש להמצרן בסמיכות הדמה לשדיקו ולאותו זכות מסלק בקנין לגזר"ל : נב כדין בקנין וה"ל כשאר הולאת שאדם מודה בפני עדים ואומר לאדם עדים כמ"ש בסי' ל"ב וס"ל אלא דבאן מצריך קנין משום אמתלא הב"ל לאמרי' דקנה מידו כדינו ועפ"ר : נג לאיבו כעבה שלוחו בעל כרחו שם במרדכי מסיים בזה וכתב דה"ל כאלו אמר בפני שלוחן איבנו אבל בפלונית ידקדה לאיב' מקודשת וה"ב הרי אמר לא כעיבא לי' • ופ"ע הא מדכתב העור והמחבר בסמוך בסל"ח בתלך המוכר בבן המצרן כו' וא"ל זיל זבן לעצמא דלא בעיבא ליה ל"ב קנין משמע דוקא בלמלך ביה מוכר דיבא הכי הא אמרלך בי' הלוקח אפי' אמר זיל זבן דלא בעיבא ליה לא הוה מקילה בלא קנין (ודע שכתב המרדכי לפני זה דלא מהני קנין בפיליוק המצרן משום דהוה קנין דברי' ולא קי"ל כהמרדכי בלוחתו הדין • וכל"מ משמע דלא קי"ל כהמרדכי גם בדין זה ע"ש) ומתיומא על מור"ם שכתב כאן בסתם וברלה דכוונת מור"ם הוא בזה דאם ה"ל הלוקח אני לקניתי והמפרן הסיבו לא בעיב' לי' קנהו לעצמך מ"ה זכה הלוקח דהרי בכאן אין כדברי רב לו התנבלו' לומר לבל אמרתי שתקנהו כדי שיאמרו לך בדמי שוו' שהרי פליק לקנותו בשם עצמו ולבתו להמצרן אח"כ ומור"ם תפס' הלי וכו' וכ"כ דמ"ה שיבא לי' המרדכי וכתב לקנות וה"ל לקנות ואח"כ ימסרנה לו ואפשר דגם כוונת המרדכי הוה הבי ולא"ל : נד אבל אם מחל כו' הרב המגיד כגון שבא כו' בברייה כתבתי דכ"ם אם מחל לו בפירוש אלא בא לאמרו לאפי' בהכי בפירוש הוה מחילה : נה בשם הגיאור ומשתמש כו' עפ"ר שם הוכחתי דהלו ומשתמש ה"ל כאלו אמר לו משתמש : נו לאמרו לו בלותם דמים ולקרא וכתב לאמרו לו בלותם דמים והיינו כמו שקנאם בו הלוקח אבל בשאל"ל לאמרו לו סתם לא מהני מעשה הכ"ל : נז אם שהה המצרן כו' הלי' והרי"ף דהא ידע ומחל מדלא בא לתובעו : נח שיעבו למצרן אלו הוא המוכר שמכר לבלוקח שדה זו שהיה בן מצרן אלו שהרי הוא שמוכה ז"ל ונגנס לשדיהו ומיירי שהיה לזה המצרן ערעור ושעבה על לוחתו שלה שקנה הלוקח ובסר שהדין עמו והוא יקבל דמי המכירה לבסבא ולא"כ הרב המגיד יפה הדין לו בתבר' לו כראיה אחין לו זכות בו ובא לסלק ונ"ל : נט שזה מייס לבן המצר כו' עיין לעיל סי"ל לכתב מור"ם כעין ז"ל הסכים לדבריהם הלי

ולדברי המחבר • פי' למוכר ולאיבי שהיה למצרן ערעור ושעבה על לוחתו שלה ובסר שהדין עמו והוא יקבל דמי מכירה ולא"ל הדין אחין לו זכות בה ה הרשב"ל בתשובה ומשמע מדבריו שאפילו אם היה לבם זה גם הוא לבן המוכר כשיסיר המוכה יכול לערער ולישול מלקו כדין מ"ז כלבו בהדי הלדי ט לשון הרמב"ם שם פי"ד דין ל' וכתב ה"ה זו מבבת הגאונים בשובה בשעמה

טורי זהב

אינן דמשיב שפי וה"ג כוונת רבינו לאלמה בעלמא אחין כטיעות בבלבל ורעיס דהא מלינו שמשוב אפי' מבתים לבבל בל שהלוקח רוצה לבטעה והמצרן לבנות אין כראה כבלבל לבעל מצ"ה דין מצרנות דהא גם הוא עוסק ביישובו של עולם בבלעד"ל :

סעיף ל' ומשתמש כתב סמ"ע סקנ"ג לו משתמש ומתמהו לאם לא כתב כך על בוכה ומותר לאו מותר קאמר :

סעיף ל"ב אם שהה המצרן כו' בד"ר בשם הרא"ש כתב דמשמע מרמב"ם דבל אלא לאותו מותר ובוכה מלקו אפי' לא זמן מרוש לא שהרא"ש מוכח ופ"ל כמ"ש המחבר כאן ומשמעות הרא"ש ברמב"ם הוא כיון שזכר לוקח מותר ובוכה כו' ואל"ל דהא כתב הרמב"ם שלא אין אדם לוקח קרקע כו' אין לו תקנה מותרה כו המצרן אם ירלה לוקח בדמים שו כמ"ש סי' ל"ח • ע"ש משעה שנתגלה כתב כ"י תשובת הרשב"ל לאפי' לא בעשה פרוז עדיין מ"מ בל שמכר בקנין ובדיש קלא אית לי' אם לא שבתבוטו להעלים הדבר :

סעיף ל"ו

(בג) רואין אם מכר לו אח"כ כיוקר כו' פי' לאם לא א"ל סרמ"ש הבלעו אף שהמתנה היא כמו ואת שמכר לו הרי הוא מצרן אבל אם לא הבלעו לו לוקח אם היא שוה יוכל המצרן לבלקו אם כ' ב בלאמרי אינו שוה אף שהבלעו לא יוכל לבלקו ודוק מהרדבי (ג"ו כתב כיחי תורבו) : ואיפ"ל

(בד) בא הלוקח כו' עיין הלבתא בתשו' ר"מ ן' תיים סי' קכ"ה : כוותיהו אם (כה) לאינו נעשה אלוחו דף קח ע"א בע"כ • עיין בסמ"ע ס"ק כ"ג וכתב הר"ן עד ולא שכתב המרדכי לפני זה ובעל נ"י פי' דלא מהני קנין בפיליוק המצרן משום דקנין משום דהוי קנין דברים וכו' ליה לבר עכ"ל והא דלאמרינן בשם מרדכי כאלו לפיקנה מוכה הייבו בשבר יש לו קנין קנה הלוקח ויש עכשיו זכות קנת בגופו אל למצרן בקרקע לבך מהני קנין קרקע ומיהו דעכשיו ולאו קנין דברים הוי כי קנו מהני ולבך בשעדיין לא קנה ואל"ל סני אף ע"ג זכין לבמסך כי לא בעיב' יוכל דהוי כעין להתלא אף בלא קנין כיון קנין דברים שאמר כן לא בעשה הלוקח אלוחו ד טור סי' ו בע"כ ומ"ש בס"ם זיל זבן לא אכל בשם הרמ"ה וכותו הייבו בשלא אמר לא ה"ם כרמב"ם בעוכל ליה ואין בתשובות הל' והביאו הטור בישול אליות וכך פי' דברו בסמ"ל וכתב המרדכי בתשו' ר"מ ן' תיים סימן ה"ם תלוק זה קב"ה ועפ"ז הוכיח דלית' לדברי ליבו מבואר המרדכי לדעת הפוסקים בסב"ם בנת' אבל כן דס"ל לאחר שקנה ואתן המצרן הוא דעת כל איבד זכותו ה"כ ל"ל קנין לבת הגאונים ז"ל בשתן ואחל סני אלא מוכח דלא ד טור סי' ו ס"ל הא דהמרדכי ובודאי דברי בשם הרמ"ה מוב"ם בזה תמוהין דאם וכ"ב נם כן ליחידאה : (כו) אינו בהגה' תשר"ו אילך ויבוא מצות כו' ואם בודע ז"ל אבל אם לו בחול המועד והבלא מצות בא המוכר מיד אחר המועד ליבו מפסיד לאכור ולא אמ"ם שהכין בא"ה מ"מ אין רבה לקנות כ"ל קנוע בא"ה בשאר ימים כ"ב ומכר לאחר בתשו' מבי"ם סי' ס"ו עיין בתשו' פסיעת לא ר"מ אלבוך סי' ס"ד ובתשו' ר"מ מקנקין מיבוה אלבקר סי' קי"ח ובתשו' ן' לב לא נרע ס' נ' סי' ס"ג : (כז) היה בן מהבי לריבו המצר כו' עיין בתשו' מהר"מ ופרי ואחיל אל בקר סימן קי"ח ובתשו' ל"ל ואשרש ן' מבוב סימן ס' וס"ח בלריבות ואייתי זוזי ובתשו' מבי"ם סי' כ"ו מדוכים לא בעריבן אלו וח"כ סימן קס"ח גם בתשו' ליה ז"ם לא"ן אמון סי' ל"ה ובתשובת מבי"ם בסם רבדל"ם אבו הרא"ם שם תבכרא

(כב) יכן אם כתן לו מעט קרקע במתנה (כג) רואין אם מכר לו אחר כך כל כך בעוקר עד שהבלו' המתנה הרי הערים ויוכל בן המצר לבלקו (תשוב' מיימוני דקנין סי' ל"ג) :

הגה מט ואם יש בזה ערמה בלבר מקרעין על ככה וכן בכל דבר אינו לאום לערמה לאחות בן המצר מקרעין על בן (הגהות מיי' פ"ל דשכנים ובית יוסף בשם הגאונים) .

כט (כר) בא הלוקח ונמלך בבן המצר ואל הרי פלוני בן המצר שלך רוצה לשכור לי שדה זו אלך ואקח ממנו ואמר ליה לך וקח נ כ לא בישל זכותו ויש לסלק אותו אחר שיקנה נא ג אלא אם כן קנו מידו ד ויש מי שאומר שא אמר בפני עדים הוו עלי עדים שנסתלקתי אין צריך יותר שרוצה לומר נסתלקתי נב כדין בקנין : הגה ואם אמר הלוקח למצרן לקנות והוא אומר לא בעיבא ליה י"ל דזכה הלוקח מיד נג (כה) דאיבו בעב' אלוחו בעל כרחו (בית יוסף בשם המרדכי) :

ל הבמה דברים אמורים שצריך קנין כשמחל לו קודם שקנה נד אבל אם מחל לו זכותו אחר שלקח כגון שבא המצרן וסייע אותו או שברו ממנו או שראוהו בונה וסותר כל שהוא נה ומשתמש בו ולא מיחה בו ולא ערער אף על פי שהוא בתוך זמן הראוי לסילוקה ז' מחל ושוב אינו יכול לסלקו :

לא י נמלך המוכר בבן המצר נו למכור לו באותם דמים ואמר ליה זיל זבין לעלמא דלא בעינא ליה לא צריך למקנא מינה :

לב נז אם שהה המצרן (כו) שיעור שילך ויביא מעות ויתבענו ברין ולא תבעו איבר זכותו: הגה היה אכום לא אבד זכותו (כ"י) ויכן אם אתן מכת שעות כגון שהיה סבור שדמי המכיר יגיעו לו ואח"כ שבודע לו נח שיגיעו לבמצרן אלו בא לסלק הלוקח הדין עמו (תשובת מהר"ל) : ודווקא משעה שנתגלה המכר לבני העיר והחזיק הלוקח בקרקע אבל אם לקחה בצנעא לא איבר זכותו עד שיתפרסם המכר וישהה אחר כך לתובעו ברין :

לג נט אם יש עדים נט שזה איימו לבן המצר ברבר שיש בירו להזיקו שלא יערער על המקח בשיעבור האונס יכול לסלקו :

לד (כז) ס היה בן המצר במדינה אחר' או חולה או קטן ובא ההולך אינו יכול לסלקו שאם אתה אומר כן אין אדם יכול למכור קרקעיתו שיאמר הקונה לאחר כמה שנים תצא מידי :

הגה

(כח) יכן אם אמר לו הלוקח לבן המצר אם אתה רוצה לקנות בדמים שלקחו אותה המעשה בדמים ואמר לו אם אתה רוצה לקנות אותה המעשה ולא אמר לו אם אתה רוצה לקנות אותה המעשה בדמים וא

*ומיים שם
ואם לא *לא
משכיחן ליה
לחורינו
*שור ס"ג
דמשום דקנין
המצרן לאיכו
לא סילוק
ומחילה שמוח
לגוקח זכות
שתקנו
לה"ם חכמים
מחוס ועצות
היסר והטוב
ולא מהני הך
קנין לגני
מלרני לחרינו
ב"י הרא"ש
בס"ב דין ו'
ומפורש שם
בגמ' דף
קח ע"ב
ל שור סלל
שם ס"ב מנין
הרא"ש שם
בס"ס לפי
שהיכו מלוי
לדם שיקנה
כל נכסיו
ביחד לפיכך
כחלקן לו אין
לו לחודיע
לחכרן דשמא
ביחוך כך
יחלוך הלוקח
ולא יקנה ולא
מיקנו הטוב
והיסר לחכרן
להכמיל
לחוכר וכ"כ
ה"ה שם בשם
הרא"כן
והעיטור
ובשם תרב"ל
לחכר ז"ל וכ"כ
פעמ"ל כ"י בשם
המיס"ב
והר"ן וכתב
בה"ע דלפי
רש"י* לם
ולאו מלרנים
הוא ממנו פי' רלונן שקנה שדה זו משמשון ולחר זמן חזר ומכר לשמעון דכיון דהיתה שלו מתחלה לא רלו חז"ל לחפקועי מילו דגם מה
בולם ועדרו
מסלקים
לגוקח ואם
לחוכר מחרלי
קע"ב דלא
יעלו כל
המלרנים כי
לם מלרני
מלרני
מלרני

עכו"ם אבל הוא אית שעם לעבנתיהו וכיון דבני מבני כולם תבעי ליה לא אמרי' דכולהו כאיש לבנתלו ולאתבעי מה דנזל עכו"ם מהם ולאתלם עכ"ל: ע ואם אמרו בדבר אלא כדין ישראל פי' לעפ"י שבדינו עכו"ם לא הוה אלא כדין: עא

ולוקח שאתתוהו תחלה בו' עיין בדברי הרמב"ד והמאגיה אחריו בדין זה והביאם הב"י והל"מ. דמוכח מדבריהם דלא כשאתתוהו תליא מולתא כ"ל בקבלו עליו תחלה לפנים הוזקו מהעכו"ם ומפני שאתתא מכח השאתא מקבל עליו לאלם חזקותיו מ"ם אתם מולים וכתב דשאתוהו תחלה ועל"פי כ"ה ס"ל ולקמן פי' אפ"ו אינם מולים מדין זה: עב אלא קנסו בנו אחריו ואף שקבל עליו בתנאי לאלם חזקותיו שיכולו לו מכח עכו"ם מ"מ כיון דקבלה זו קנס הוא לא קנסוהו לבנו אחריו בתוך כזה שנעשה אחר מיתת אבינו כי המתון נקרא על שמו מיד אחר מיתת אביו: עג

בדמי' שנתן לו העכו"ם כו' עפ"ל שם כתבתי דאיינו לוקח בדמי הקנויים לו יותר מאשר ולא כשהעכו"ם משלם בדמי' הרבה יותר מהראוי לו' כדין למוכרו לישראל בדמים הקנויים והב"י פי' כן מ"ש העור ולי מוכן שהכונן לקנות במלר ישראל כו' דהיינו שרלוהו שמוכיח לאיזה הרבה עלי ועשה בסמוך:

עד כדי להשחית נחלתו כגון שם להעכו"ם לקנו' בשכול' העכו"ם וכיון לקנות בשנה זו לישראל בסקום שאין בו עכו"ם:

עה המוכר שדה בו' כן הוא לשון הגמרא והעור וכל"י בביאה דמיכו בעל הביעור דרע ויפה דקאמר ר"ל דמיכר לבל שהוא רע לו ויפה אבל רע לזה ויפה לזה לו אינם לא עכ"ל ונראה לנכון מתן דפליג ע"ז:

עו אין בהן דין כן המגר מפני שבכל אלו נראה מצות בתחילתו ואין שהות להוציאו להמלרן ואם אם שכבר לזה ז' לטרוף דבני' אלו בשבא לפרוע לו דינו דלא קיים ליה כאלו בא לפרוע חוכות תבלו אתה ואין נראה להוציא להמלרן ולזה לזה כתב העור והמחבר בסי' ק"ט לענין שוכרין בכסי וכיון דבני אתוסים בלא הכרזה לשלם חובות כאלו: עז הם לחובות עמהו מי' ולא אמרינן דהוא היה יכול לשלול על הפחתי': עח מבני כולהו לו שבאה מחבירו לפרוע הם בשור כתב לו שהבאה לו מבירו לפרוע הם ובשור הם עכורו ופרע הם עכורו אם"ה לית ביה מבינא לבר מפרא דוקא בהם דוקא בהם אמרינן בשאר מוכו' כמ"ש העור והמחבר בסי' קכ"ח: עט אפי' היה בדבר פסק כו' כ"ה הרמב"ם שם בפי"ב דשכני' והמ"מ ביאר ולא דפוליהו בלשון כתב עליו שוא לבר ונראה דלהמוך ליה לפניו קחי וקאמר דאפי' אם שעון הלוקח בפסק שאל המוכר מבנה הם לו כדי לפרוע לנחלו לאה אבאה לבורך הם ומזונו' ונקורה דנ"כ לריך הוא"ן להבינו לאיה: פ ומ"ש לפיכך אם שעון הלוקח כו' עניין בפני עצמו ולשתבעי מה הוא ולהבעל קחי וקאמר לפיכך כיון דנתבע הלוקח מוחזק ואין מוכיחין מיד הלוקח בלי ראיה מה"כ אפילו מוען הלוקח נזלן אתה דנזל עכו"ם כו' ג"כ אין כח ביד המלרן להוציאו מיד הלוקח בלי ראיה ובילור שהבאה היא אבו: פא לריך בעל המגר להביא ראיה כו' פי' ואין לא מהם מייתי ולשאלם

הביאו המ"ע א אם בדברי הגאון הנו' כלומר דקבלה זו קנס הוא ואע"פ שקבל לא כתחייב אלא הוא ב אם ס"ם בשם אביו הרא"ש אם בשבקיו וכ"כ תוס' אם וכפ' לא יתפוד דף כ"ח ע"ח והמרדכי שם וב"פ ג אם ג"ו מדברי הרא"ש אם וכ"כ דביבו ירושם בדין שבירות עכו"ם ד אם בב"מ דף ק"ח ע"ב הכן פי' מס"ג אם ה אם בגמ' ז עור אם ג"כ כתוס' אם כ"ל אבל אבירותא בתירולא אמא אתפסו רבינו עיקר: וסוכר בכרגא ומזונו בגוונא דקבורה מפלגי תנ' הרא"ש אם פי"ב די"ל והביאו העור וכתב ה"ה נראה לפי שדה כן המגר אינו אלא מדבריהם ולפיכך הוא בקרא מוכיח ועליו הרא"ש וכ"כ העור ט אם די"ל והביאו העור ובלזה הפסיק אבינו הרא"ש אם בפסקיו גבי זכן ובזה מחתן שהקרקע בתוקף לוקח ומפסיקא לא מבקשין אמונא

מורי זהב

סעיף מ"ם שלא קנסו בנו בו' בנ"י בפתקן לו מוירי לוקח בלא קיבל עליו לו אפי' בקיבל עליו ופסק בסמ"ע ס"ק ע"ב בבכרא בתרלה ותתחני שהרי כתב הרא"ש בה לאין מתיבין עד שיבואר הסיוק ויבלוהו לו עד שיבראו שהחמי' הכמים לקנסו שיכתוב לו שער שיעבוד על בפסלו ויחזל הבעבנו' מעבבין עכ"ל ומזה' לקפי' לקוחו' עוריף מזע' הקבלה וכ"ם מיתמי וכיון שנתעבנו מהני' ולקי אף אם הוזק אחר מות המוכ' יפרע כוקו מן הנכסי' וה"כ רבינו מם זמ' לזו"ל כתר שוש הרא"ש אבינו הרא"ש ואף"כ הכי' דבני הגאון לא קבלו בנו ע"כ הגאון לא מוירי מבלון הרא"ש ע"כ כ"ל דמוירי אבל קיבל עליו וס"ל דלענין תשלומין הוי קבלה כמ"ש הרא"ש וה"ל למה לא תי' הרא"ש קושייתו בזה דה"ל משמתינן לי' כדי שיטבר גם בנו לגזל' ו"ל דלבותתא קמשנו דאפי' לקוחות כשתעבנו משעת קבלה ואע"ג דבנו מלשיכות כתב בפי' ק"ח ס"ב לא קנסו בנו אע"פ שבבר עמד אבינו בדין מ"מ בכח דמקבל עליו בשער משעבד בפני' שפי אבא אבל דק"ל מפי' אם"ם בחמתא ומלמע דלא קנסו בנו לאחריו אע"פ שבעשה הסיוק מתייס אל אבינו ובאן מתייב הגאון אם בעשה בתוי אבינו ונה הכח עדיף מהתם דלא בדו בזיוקא כלל דהרבה בעמים שהעבדו הנכסים אם למה שיוקה הוזק בתיים:

סעיף מ"ב אין בהם דין המגר כתב בפמ"ע סקנ"ג אפי' אם לוה לטורף ר' מאלו כו' הוא תמוה מאו' דלא כתבו אתו' ורבינו דאפי' לוה כו' אלא בבראה ומזונו וקבורה שהם מהלבני' הבראי' לבלדם מבא"ם לענין רע ואפה אחין שם אלא הסכד מתון קבת וזה פשוט וכן מבאה

לחבי' ראיה שהו' בעל המצר ושקרקע זו בחזקתו וכן כל כיוצא בזה:

הגה וכן במקום שהפוסקים חולקין אין מוציאין מיד הלוקח הוא' ומוחזק (תה"ד סי' שכ"ו) מיהו לכתחיל' יש לחכות למלכן (כ"י):

מו סלקיה מצרן ללוקח ואחר כך נודע ששדה זו לא היתה של מצרן יד הלוקח על העליונה רצה מחזיק במעותיו רצה מחזיר למצרן מעותיו וחוזר למקנתו וחייב לשלם לו כל הפירות שאכל ואם הנגזל שבא הקרקע עתה לידו רוצה לסלק הלוקח משום דינא דבר מצרא חזינן אי ידע רובניה פב והיה יכול לסלוקיה בעידנא דסלקיה גזלנא ולא סלקיה תו לא יכול לסלוקיה ואי לא ידע ביה מקמי הכי אף על גב דאתי עליה לבתר דסלקיה גזלנא ללוקח לא בטלא מצרנותיה כהכי:

מז המוכר פג (סג) לאשה או ליתומים קטנים (אבל יתומים גדולים לו פד קטנים אפילו יתומים לית בהו משום בר מצרא) (כ"י בשם המגיד פ"יב) (מר) אין בו משום דינא דבר מצרא למכר לשומשום ואנדרוגינוס אין המצרן יכול לסלקו לפי שהם ספק אשה:

הגה ודוקא לאשה שיש לה פה נכסים ידועים לו לאיכה אפילו לאיש שאינו בקיאה לבעלה ולחורת לעצמה (כ"י ס' המקבל וכ"י בשם רשב"ם ובשם הרי"ף) פו קרקע היא ובעל' כיחד אין יכולין לסלק לסולה הבעל. (ריב"ש סי' שס"ו) פז (מה) הקונה מן האשה י"ל דלית בו משום דינא דבר מצרא (כ"י בשם הפוסקים) (מו) ודוקא מצרן אינו יכול לסלק לאשה אבל אותה יכול לסלקה (מז) דאותה עדיף מהמצרן (מהר"ו):

מח מקשן שהוא מצרן אם רואין בית הין שזכות הוא לו ישלקו את הלוקח או ישלו לו הלקו עם שאר המצרנים:

מט המוכר לא' מן השותפין שלו במשא ומתן פח אע"פ שאינו שותפו בקרקע זכה כה ואין שאר שותפין או שאר בני המצר נושלים עמו: הגה אם הלוקח לית ליה אחרעא פט ודאיקא ליה שעתא והמצרן אין צריך לה רק להרווחה בעלמא יש דלית בה משום דינא דבר מצרא (תוס' פ"ק דב"מ והגהות מיימוני פי"ב מה' זכיה) ויש חולקין (תוס' בפ"ק דב"מ והגה' מרדכי שם בשם תוספות) (והגרי מוהר"ם פיתן ג"מ ומהר"ו פיתן ס"ש) בהאי בסברא הראשונה ודוקא שהלוקח אין העיר ולא יוכל לחלוק בית באקום אחר אבל אם המצרן קודם לכולי עלמא (מהר"ו ומהר"ו פיתן ס"ה):

כל

ראיתי ראיה כשאר הלוקח בהשדה ואפילו שבועת היסת אין צריך לשבע אחרי שהפסיק אם נמי יכול לשבע כדי שלא יהא גזלן: פב והיה יכול לסלקו בעידנא' כו' היינו שהיה לו לבא לב"ד ולומר להן שדה זו שלי הוא ולא גזלה מחבי ואני אסלק הלוקח ואתן לו מעותיו מהיום ועמ"ל: פג לאשה לו ליתומים קטנים כו' משום דלא שייך לחייבה בהו להן ימלאו לקנות בחקום אחר אבל אם הכי הוא: פד קטנים שאינם יתומי' דיכול חבירן לעבוד עבודו' לקנות להן בחקום אחר:

פה נכסים ידועים' פו' שידוע שיש לה חמון שאין לבעלה רשות בה דאלו לא לחיחר לבעלה קניתיהו דאלי"ב אם שקנתה הוא כאלו קנה בעלה: פו קרקע הוא ובעלה ביחד כו' פו' וידוע שיש לה חמון בפנו עצמה שאין יכולין לסלק אותה אלא גם לבעלה אין יכולין לסלק כיון שבתקף' קנאוהו ביחד: פז הקונ' מן האשה פו' אעפ' דתפורש שם דלפי שאין לה מי שיפקח בעסקיה לכן חז"ל אחיה אפשרה קיים כדי שיקח לו מכו' אם לקנו' את שלה אבל בחמרי' פו' כ"ש בסקר דיש בזה משום דינא דב"מ ע"ש ובל"ת: פח אף על פי שאינו אותה בקרקע והיינו דוקא אם קנה להמצרן קדם ונקנה לאבל אם המצרן קדם ונקנה אין הזאף יכול לסלקו אלא אם כן הוא אותה עצמו כאותו שהקנה ואם כתו: פט אבל לעיל בס"ה: פט ודאיקא ליה שעת' כו' אחי דינא ילפינן לה מה"ש דאם מכר לאשה ולאיתו לית בה דינא דב"מ דאי' דלמיקא לה לעבוד ולזכן בחקו' אחר ומ"ה כראה דהנ"ל אין מקום קודם ס"ו דשם כתב בחתב' לאשה לו לקנו לית בה משום דינא דב"מ ואינו כתב מהרש"ם שעשה אחר בשם ח"ו. ז"ל כיון דכל בר מצרא אינו אלא משום ובעית השוב והוסר ובה"ג אינו יפר ושוב אם יקנה על הסובב הה יש לו אלא אם ואמר וכתב וכיון דאיכא בזה סלגתא דהנאתא הדין עם הלוקח אבל אם בקרקע מוחזק כיון שקנאו קנין חתוה וכתב עוד ר"ל דאפי' הנ"מ התולק' על ה"ו וכתבו דלא כהגו כותי' היינו דוקא בשם ולא בא לקנות אלא דוקא אפשר אדאיק' לי' שעת' ודלא לאתפרנס אחנו ובהאיא דלאפי' לאיכא ע"ש דבזה איכא לאחר דפלוג הנ"מ משום דבזמן הזה אין אנו בקיאין אפיר בחזקת דדאיק' ליה שעת' אבל איכא דלית ליה לחלוקה בית כלל איכא לאחר דנם הנ"מ אחרים דלית בה משום דינא דב"מ ועוד אפיק שם דאם ידוע הוא דהיה הלוקח יכול לקנות בית בחקום אחר אף אחותו בית היה קטן ולא יכא לקנות זה משום מרוות כפי לרכו לית בה משום דינא דב"מ ואהרי' פי' כ"ש אחלק עוד בין אם הלוקח הו' בן עיר אז לא אבל ח' הכי' אחרי' לדבריו ע"ש ועל"מ זה"ם כתב"ם זו ודוקא כו' ולא יוכל לאחלק כו' ודוק אם

מיתי' ראיה כשאר הלוקח בהשדה ואפילו שבועת היסת אין צריך לשבע אחרי שהפסיק אם נמי יכול לשבע כדי שלא יהא גזלן בשבועה וק"ל: פב והיה יכול לסלקו בעידנא' כו' היינו שהיה לו לבא לב"ד ולומר להן שדה זו שלי הוא ולא גזלה מחבי ואני אסלק הלוקח ואתן לו מעותיו מהיום ועמ"ל: פג לאשה לו ליתומים קטנים כו' משום דלא שייך לחייבה בהו להן ימלאו לקנות בחקום אחר אבל אם הכי הוא: פד קטנים שאינם יתומי' דיכול חבירן לעבוד עבודו' לקנות להן בחקום אחר:

פה נכסים ידועים' פו' שידוע שיש לה חמון שאין לבעלה רשות בה דאלו לא לחיחר לבעלה קניתיהו דאלי"ב אם שקנתה הוא כאלו קנה בעלה: פו קרקע הוא ובעלה ביחד כו' פו' וידוע שיש לה חמון בפנו עצמה שאין יכולין לסלק אותה אלא גם לבעלה אין יכולין לסלק כיון שבתקף' קנאוהו ביחד: פז הקונ' מן האשה פו' אעפ' דתפורש שם דלפי שאין לה מי שיפקח בעסקיה לכן חז"ל אחיה אפשרה קיים כדי שיקח לו מכו' אם לקנו' את שלה אבל בחמרי' פו' כ"ש בסקר דיש בזה משום דינא דב"מ ע"ש ובל"ת: פח אף על פי שאינו אותה בקרקע והיינו דוקא אם קנה להמצרן קדם ונקנה לאבל אם המצרן קדם ונקנה אין הזאף יכול לסלקו אלא אם כן הוא אותה עצמו כאותו שהקנה ואם כתו: פט אבל לעיל בס"ה: פט ודאיקא ליה שעת' כו' אחי דינא ילפינן לה מה"ש דאם מכר לאשה ולאיתו לית בה דינא דב"מ דאי' דלמיקא לה לעבוד ולזכן בחקו' אחר ומ"ה כראה דהנ"ל אין מקום קודם ס"ו דשם כתב בחתב' לאשה לו לקנו לית בה משום דינא דב"מ ואינו כתב מהרש"ם שעשה אחר בשם ח"ו. ז"ל כיון דכל בר מצרא אינו אלא משום ובעית השוב והוסר ובה"ג אינו יפר ושוב אם יקנה על הסובב הה יש לו אלא אם ואמר וכתב וכיון דאיכא בזה סלגתא דהנאתא הדין עם הלוקח אבל אם בקרקע מוחזק כיון שקנאו קנין חתוה וכתב עוד ר"ל דאפי' הנ"מ התולק' על ה"ו וכתבו דלא כהגו כותי' היינו דוקא בשם ולא בא לקנות אלא דוקא אפשר אדאיק' לי' שעת' ודלא לאתפרנס אחנו ובהאיא דלאפי' לאיכא ע"ש דבזה איכא לאחר דפלוג הנ"מ משום דבזמן הזה אין אנו בקיאין אפיר בחזקת דדאיק' ליה שעת' אבל איכא דלית ליה לחלוקה בית כלל איכא לאחר דנם הנ"מ אחרים דלית בה משום דינא דב"מ ועוד אפיק שם דאם ידוע הוא דהיה הלוקח יכול לקנות בית בחקום אחר אף אחותו בית היה קטן ולא יכא לקנות זה משום מרוות כפי לרכו לית בה משום דינא דב"מ ואהרי' פי' כ"ש אחלק עוד בין אם הלוקח הו' בן עיר אז לא אבל ח' הכי' אחרי' לדבריו ע"ש ועל"מ זה"ם כתב"ם זו ודוקא כו' ולא יוכל לאחלק כו' ודוק אם

טורי זהב

מדברי כ"י שכתב ומשמע לרבינו דברשני ומחוני הוו דומיא דקטורה עכ"ל ש"מ דלא אחריכן כן בשאר דברים ואחרי שור מהלא כתב רבינו כן אלא בחלו דוקא ולא שברמב"ם בתזכים אלו דברים בתר בכא מ"מ אין לאי' שהוא לא אחרי אם לוה לנוכר או ולא"ל פשוט שם"ם יש בשמ"ע ואייך כדין אלאחרים: סע"ח ג'

צ אם היה מיוסבי העיר כו' הגמרא והטור שכתבו העיר ושכנו הדלה כו' וזה משמע שאם דר אצלו בעיר סמוך לו והשני יש לו שדות אצל זה המוכר אמוכר עתה אינו אצל אצל שדות אחרות ולי המיוסבי והמתב' משמע שאפילו אינו דר אצלו בעיר סמוך מכם אצל דר עתו בעיר והשני אינו דר בעיר כלל ג"כ שכן העיר מיקרי: צא קדם מ' מהן וקנה זכה כו' הכי' וכ"מ כתבו בשם הגיעור דת"מ מסלק להשכן וכ"כ הגהות ומ"ע למה השמיט דעתן בעל הש"ע:

צב אבל מה שדר אצלו אינו כלום וכ"כ הטור לקמן בפי' רב"ג בשם ר"ז ז"ל כמה אבאי דרים זה אצל זה ואין לזן שייכות ביחד אינו אצל אבן ר"ל תבוירו ורגיל עמו בחשאמתן: צג ואפי' הוא מלרן מתני אשלו בחשבו כשותפי' בקרקע זו יחד ושותף בשותו הקרקע מסלק להמלרן כמ"ש לעיל מ"ה: צד אינו כל זמן שירצה אינו אינו מסלק אותו כו' הרמ"ם והטור אינו כן עכ"ל כ"ו ז"ל הרמב"ם ומשמע מינה דאם אינו אינו זמן לעמוד שם בנינו אי אינו כיון דאינו יכול לומ' תוך הזמן עקור אינו כו' נם הוא בחשב כשותף לסלק לאיי שבא לקנותו בשותו זמן ו"כ כ"ו בשם המאיר"ם אבל הרמ"ם והטור לא כ"כ אינו לבעל אינו אינו לבעל הבנין זכות בהקרקע לבדותם שם עולמי' (אף אם בעולם כללים יבאו אינו אינו אבל יכול לעשות אחרים בשקומו' וכן בבנין) אינו מיקרי שותף ובדריסה כתבתי שכן הוא דעת הרי"ף ומ"ם סתם הטור וכתב בחמה קדוש' דעה זו לומר ותתיומה שלא הזכיר המחב' ומור"ם לדעת כ"ל: צה הבית והעלייה כו' עד אינו מיקרי שותפין עיין בב"י מחב"ם שהבי' תהיו וכו' וכן תשובת הרמ"ם כיון כ"ז דין ג' שכתב דאם מכר בעל הבית בתו בבעל העליה דאין המלרן אחר בלר הבית יכול לבעל העליה אחרת ועשית מהבית שקנה המחבר בשותף וכת' הב"י דבראה לו לומ' דאף אם קדם המלרן וקנה הבית דבעל העליה מסלקו לת"ר שותף מסלק הבית והטור להמלרן אינו אינו ל' התשובה מוכיח כן עכ"ל כ"ו ז"ל מור"ם כאן דאם קדם המלרן וקנה הבית דאין בעל העליה יכול לסלקו אינו אינו עמדתי על דעת הרב ב"ו ומור' ז"ל בזה אינו אינו מיוסד בת' בתשובה דמחבר בשותף ואף שכתב דינו לכאורה בעל העליה וקנאו כלאה שיתבנו דל"ל בכה"ג ס"ל הכי אינו אינו דמעבה כך היה הבית עליה ולימו במ"ם דמחבר בשותף דה"ה אם אינו קו' המלרן וקנאה דבעל העליי' בהבנה יכול לסלקו (אבל אין לחקשות אחרבי הב"י ומור"ם דלפני זה פסקו דבעל בנין אינו לו זכות בהקרקע לעמוד שם עולמית עדיף עובה ויבאה מהמלרן ויכול לסלקו די"ל דאם ל' בעל העליה אף אינו לו כח להיות ביתו בעל הקרקע עולמית מ"מ אין לו דין שותפות להבית רק עם בני אדם כאלו הבית והעליה שניהם סמוכים זה אצל זה בנוין ע"ג הקרקע ובא"ב הוא דין מלרן יש לחן אחרי ולא דין שותף מחמ"ב בבית ולא היה מן לו אינן העומדים בטוחים וקבועים ע"ג הקרקע דמחבר בעל הבית ובעל הקרקע שותפים נמורים) ומחבר דס"ל לב"י ומור"ם הראוי בכל ז"ל דמה שב"ו הרמ"ם הכ"ל וכתב דהוה עמו כמו שותף לא כ"ם לבעל העליה אינו אינו כתב שלתרן דלית מתה שפסק דאין המלרן זה לעמוד יכול לסלק לבעל העליים מהא לאחרי' אחרבא דאד ובתא דאד דאין בעל הבית בקרקע מלרן ואזה כתב שם בתשובה דהרי"ף פירשו לפי דהיינו דוקא שאין כח לבעל הבית לעזור ולבנות שם בשיעול זה אבל בזמן לו כח הוה כמו שותף כו' ע"ש וגם ל"ל דדוקא אחרבא דאד שאלות התול' ובתי דאד כ"ם ולא אבעל העליה אינו אינו דבלאד מוכיח דלבל הפחות בעל העליה מחמב כמלרן לעניין שאם קדם וקנה דאין המלרן הם נבל עת שבלו יכול לסלקו וכמעשה שהיה שם נם בל"מ הקשה אחה לכתב הב"י דאם קדם המלרן וקנה הקרקע דבעל הבית יכול לסלקו ובבל זמן אחה לאחריכן בהבית והעליה אל בנים ומכר בעל בית ביתו למלרן דאין בעל העליה יכול לסלקו ואסור ז"ל ומיהו אפשר לאנין ובבל עניין עכ"ל • ונראה דר"ל דיש לחלק בין בית שקבוע ושומר בקרקע עפי מעלייה וכמ"ש . מיהו ל"ש אחה דכתב מור"ם בפשיטות והמבבה חייב בשם הרמ"ם בהבית והעליה דאין בעל העליה יכול לסלק למלרן וזהו לא נזכר בתשובת הרמ"ם בהבית ואדרבא מפש' לשונו שם לעשות כן

מ"ש ותלות אדם

והבנתו מתקלבת לפי הזמן והאיסים והחכמים ז"ל כתבו קצת פרקים מועילים מופלגים תחת הבלים אלו ומהם שעשו אותם כדין נמור ומכם לבתחלה ודרך תפילות ובכל מדבריהם ז"ל ולזה אמרו חנוכים דברי דורות ואחר מייבה בל תורה וכו' ק"ם מ"ל דין י"ו וכתב הי"ה שם ומכפי ביאור המלבות בתה שנזכר שם • פי' אפילו אין לו בנוף הקרקע כלום אינו אינו יכול לחזר לו בכל זמן שירצה עקור אינו אינו הרוח בבינך אזי כל מבל אותו הזמן אינו לו זכות בקרקע הוא כשותף ומסלק המלרן וכתב הבית יוסף ולדברי כשאמר הרי"ף בנין הרוח ובו' אינו אינו מי אינו אינו אינו

ב אם מפ"ג
עמ הכ"ו
ברלבו"ם
ג ג"ז אם
כמתו וכן
דעת הרמב"ם
תמה שכתב
בפי"ב
דין ל' חלוף
אלר בחלר
וכמ"ם הל"
אם ומכ"כ
הגישור
ה"כ"כ הל"
אם בשם
הגישור וכ"כ
הרוכ"ם בפי'
תק"ל וכוכלל
בזה כתב
הטור בשם
הרלב"ד מכ"ל
אם דוקא באם
שמוכה
הלמטב' דחוק
ברבו יוסבה
ולתר מכמי
מלמטב' רולה
למכור מקומו
מלריך למוכרי
לבני הלמטבת
עכ"ל וכתו
שניאל הכ"ל
דבריו דלי
לאדם לי
במקום לי
בב"ה וכתב
הסמ"ג ויש
לבמל מתכו
במקום לתר
"אם עין
הדיין רולה
אים כל דיבר
ושוב אבל
לבלוק הלוקח
מיכול לברף
וה מבריו הכ"ל
ולבסוק שהדין
אם הלוקח
וכתב הריב"ם
פי' אבל אם
לי אסה לתבר
המקומות
יתר " לין בהם
מהום דיבל
הב"ת מהום
אלין ישיבתן
מה לכמה
מלרכות
אלין לכמה
מלרכות
אלין לכמה
מלרכות
אלין

ולו לקוחה היא אין לדך המוכרים לקבל עליהן לקרות מתר
מתה שקיבלו מהלוקח ואע"פי שאינו אומר כ"ב פעמים אחדים קונה
מכח המחתים עכ"ל אלא אמרי' כתב שם לאין חילוק בין הולה
שבעשה בערמה לו שעומד בטעות הכתובה ומ"ם מתי פתם המקבל
כאן ומשמע לכבל ענין קוירי
ובפרישה כתבתי להשור דקדק
וכתב וחיכו מולה כו' דם"ל
דרוקא בכה"ג הוא דבטל אפי'
יותר מכדי שווי' כל מה שמפורש
בשטר כיון לאין ערמתו ידוע
מאליב כשבעלמו מולה שהעבדי'
וזה בגד הסכנת שלקחו בכפלים
משווה מ"ם אין מאמינו' לו ע"ז
ע"ש: קה היתה שדה
שלכל המצרן כו' כגון שדות של
אלך ודרים שנתנה לבהו שיבוחו
לבנים ויקרבו ויזרעו לותו ויתן
לתן מם מהן בכל שנה כפי
מנהגיהן וה"ם אם ומכר כמוהו
במקום אחר ועפ"ר: קו
יכול המצרן לסלקו פי' אפילו
בלא דמי שווי' אלא כותן המם
והמוקן לבעל השדה כמו שקיבל
עליו לתתו לו: קז וה"ם
ולא אין יכול לו' פי' כלא
בתיבת דמי שווי' גרלה ליכול אבל
בתיבת דמי שווי' גרלה ליכול
לסלקו דלא יהא אלא לוקח
דלאחרינן ליה קבל דמיך ותכה
במקום אחר ודוקא בכותן מתכה
לאחרינן לפני זה בם"ל דלית ליה
משום דהכ"מ מעשה דבתבלר סם
ולאותו מעשה לא שייך פתן ועפ"ל
ומיהו אינו מוכרע כ"כ דיל
דהוא"ל לתתלה לחזור בה
בהיתר כיון דלא נמכר במוהו
לחזור בה בתכם במקום אחר
ולו לא לחזור בה לא היה זה
המצרן כותן לו דמי' תו לא מצי
לסלקו כע"כ אפי' בדמי שווי':
קח אין המצרן יכול לסלקו
לאלך בקרקע מבכרת' דהוא מוכן
בכולה ועדיף מהמצרן לקיבו מוכן אלא אם כן מ"ל לאמר
דהמלוה שמתוסכן הבית בידו שהבל לו בית מולה בזה: דקוקא הוא סם הבית המתוסכן בידו עומד על הקרקע אבלה וכאלו כל מ"הוא מצ"ב המרתף שתחת הבית לו בית
אחר עומד ע"ג קרקע אלא הלוה עליו אלא לזה המלוה שיכות בה כלל ע"ש ונם בל"מ כתוב דין זה דמרתף אחר זה שבאמר תקלה דיש ליה בנופא
לבלוה דין מצרן ע"ש: קי וה"ל לבלוה דין מצרן עיין ב"ש אמנה דין סילוק המלוה לאחר לדין קדם המלוה וקנאו אלא דאחרעא מודי
המצרן יכול לסלקו ולפ"ז המ"ל גם אבלפסי זה קאי ל"ל דאם אין מלוה מבן לקנותה וקנאה אחר המלוה מודאה מידו כדין מצרן אלא זוזי הוא
ולא אמר אמר כתב ז"ל ולא קדם המלוה וקנה זכה דאמשמע דוקא אקדם וקנה ה"ל מאוה להשור לא אמרי אם לפני זה בקאי אחל ומ"ל דלית ליה
בשוב להמלוה עדיף כאן אחר ע"ש אבל בדרישה הוכחתי מ"ש הטור בפעיף ס"ה והמחבר בפעיף מ"ה (וכמ"ש בסחיף בסעי' ס') עלה לא עדיף
דם"ל דאם קדם אחר וקנאו לאין המלוה שהוא מתוסכן בידו יכול לסלקו ע"ש: קיא וכן כ"ל עיקר עמ"ש לעיל בסמוך: קיב מאריעא דחד
והמצרן רוצה לסוכיחו מידו כו' עד"ל אבתבתי שלהי"לא יש בו דיבא לכ"מ דשמירו' דומא מחבר הוא: ובתי דחד
ליש דמרי בתי לא

מנו מעכב לאחרי לקיבא וכ"כ הטעור ע"כ הבית יוכף מדברי הרמב"ם פי"ב דין י"ב ממ"ם לפיכך אם טען ואמר נגזלן אתה לבדה זו וכולי אם מתוסכן כו'
* פי' אאם קנאו אין מ' מבני המחבר מסלקו טור ומ"ל ב"ש בסמ"ם כפי פירושו בדברי"ם סדר י"ב דין מ' וכתב הרב המגיד שם זה לא
מבקתי מבואר לכבל ב"ל לקל ומומר הוא מתסכונא צ מדברי הרמב"ם שם דין י"ב לפיכך אם טען וכולי אם אמר וכו' ק"כ הרמב"ם שם

טורי זהב

פעיף נ"ו בהגה"ה אילו שיכות בתרתף לא ידעתי לסוף דעתו כיון שפסק בס"ז לענין שדה הסמוכה לתקרי המלוה מצרן כ"ש לזה שתתתיו ומ"ש
הסמ"ע ס"ק ק"ש לדקא נראה כו' הוא תמוה מאוד דהאיך יהי' מצרן שפי בקרקע שבלבו מקרקע שתתתיו מחם ותו דהא כתב
ב"י בזה וה"ה אם יש בית אלא שיכו מתוסכן אלא זה המלוה אין למלוה עליו זכות אמנם בר מצרן ותם"ה פסק גם בתרתף זה אלין למלוה עליו זכות
וה"כ כיון דפסק אפי' כ"ל לפלנו יש זכות כ"ש בזה שתתתיו ולין בידי אלא לומר לכתב דמ"ל לאיתן לישות דם"ל בשדה הסמוכה אלין למלוה דין
מצרן אבל לאחי דפסק דמ"ל בסמוך אים לסלקו דין מצרן כ"ש בזה:

פעיף נ"ח וכן נראה עיקר נ"ל דלא אפריש כן אלא לענין אחם קנה המלוי הבדה הסמוכה אלין המצרן מסלקו אבל לא לענין
שמלוי ומלא אם אלא אמה כיון אים הרבה נדולים בקרקה ובמקום ובמקום נגד זה וכבר כפסק לעיל אלין לבוכיל מלוקה במקום
מחלוקות משמע נ"כ מדעת הבינו כן שכתב דאם בבר קנאה המלוי אלין המצרן מסלקו משמע דוקא בזה אם"ה לא"ל מתא"ר בסם הרמב"ם בסעיף מ"ה
לו בסבר לו מתוסכן כו' דמשמ' שבאמתם לוקו מסלק לת הלוקח ובנ"ו בכת' עוד מזה ומ"ל לענין מריקה שתתת המלוי לבעל"ל אוכו לבוכיל וכמ"ש בסמוך
פעיף נ"ט השוכר בית הבית מתבירו כו' זה הפי' אל לבדי הרמב"ם שכתב הסבירו אין בו דין המחבר מה שהבין בו לדבוכו לפי דעת ב"י והבינו ע"ז דעת
הרא"ם שחולק ע"ז וכתב דסבירות דנם בזה ס"ל לרא"ם דשוכר דוקה לת הלוקח וזהו שכתב אם רמ"ל אם מי שחולק כו' כ"ל גם לרישא וק"ל לאחי כתב דבגנו בשדה
בית אבל זה דסבירות דנם בזה ס"ל לרא"ם דשוכר דוקה לת הלוקח וזהו שכתב אם רמ"ל אם מי שחולק כו' כ"ל גם לרישא וק"ל לאחי כתב דבגנו בשדה
הסמוכה לתתוסכן דאם קדם המלוה וקנאה אלין המצרן מסלקו הבינ"ל דבוחה אפי' קנאה אחר בבר שהמלוה מסלקו ותו דהר"ל בעצמו כתב בכלל
כ"ל דין ג' הלבך כיון אלין לו אלא בקרקע אלא על זמן קטוב אין לו אלא בקרקע דהוי כמו סבירות ואין בו דין מצרנות ואלין כתב בדבוכו שחולק על הרמ"ם
ובבר הבאור כו' לת זה בכ"ש ע"כ בלעי"ל אלין יפה כיון למלוה לו שוכר אלא אם קדם מלוה וקנאה בשדה הסמוכה אלין המצרן מסלקו כיון שבלות
שאהיה לו ג"כ יבר ושוב הבאה"כ בשבאי אלו להוציא מן הלוקח אבאה להלוקח קנאה קנאה אלין שלמות והוא מצרן עדלוי ומ"ש רמ"ח כ"ם יש מי
שחולק

פ"ג: (נו) המחבר שדהו כו' עיין בתשובו' רא"ן שנן סי' קכ"ו ריב"ם סימן
ובתשו' ר"ן לב ספר ד' דף כ"ג ודף ע"ג: (נז) ולא הלוה לו תק"ו כ"ש
בהגה"ה ומרוך לתלוה בין מבכנתא פפ"ו כן פי'
(נח) אם בתבלת אתו אם ר"ל יהודה הלוי
המבכנתא כו' עיין בתשו' ר"ל
ן' קויים סי' פ"ב ותתבלת בחת מאן דלחזיק
מדף קכ"ה ולוכן וסי' ק"ו וקי"ל ביסי חקי וכ"פ
וקי"ש וקכ"ה ומהרשד"ם סי' הרל"ם שם
רכ"ח: (נט) אין המלוה בבפקיו וכ"ב
יכול להוציאו מידו כו' הב"י התו' שם
לשעמיה שכתב דהרמב"ם סולק לד הרמב"ם
במ"ם לו מתוסכן כו' ולית' לדקמר סי' ב' מה'
לה"ק שאם מתוסכן שדה זו בידך שכנים ומ"ם
והלוה יחפון לקנותה שדה שעל בנמ' ע"ב
מלר אלו וזה דעת מור"ם שכתב וכפי' פ"ו
לעיקר דלמלוה דין מצרן ולעיל שם מ"כ
במ"ם הסכים לדברי המחבר ה"ה שם כשם
ודוק (נס זה כתב בחיי תורבו) הרמב"ם
(ס) השוכר מחבירו כו' ואלוה הסכים
עיין בס"ח ס"ל דף כ"ג ובתשובות הרשב"ן ז"כ
מני"ם ס"ל סי' קצ"ט ובתשובות סרי"ן ו"כ שם
דשל"ם סי' כ"ו: (סא) בפ' המקבל
לין שומעין לו. והעלה בתשו' דמילתא
ן' לב ס"ב סי' מ"ל דבחזק' מבות פסיקתא
לו בתים לכל הדעות אין בו קתני לית
משום דיבא דב"מ כשדוגה למכו' בתשבנתא
המזקה לאחר ע"ש בלורך וכ"כ משום דיבא
בתשובות לבדי ליבות פיסן ס"ו רב"מ כלל
שפסקו כל גדולי הקדמונים וכ"ה הרבלבי
הסכמים הבלמים קדושים אחר ג טור סס"ו
בארן המה וגם אחרונים כולם בשם הרא"ם
הסכימו לבשום חזקה לית בה וכלעת ובבר'
משום דיבא דב"מ וכן הוא בתשו' הגמ' שהסבר'
מהלא"ן שנן ל"ם פ"ח ופיסן הרא"ם וכ"כ
קכ"ו וקכ"ז ובתשו' מהרשד"ם ה"ה שם בשם
סי' רכ"מ ובעיין ע"ם בסי' רע"ז י"ח ובלזה
ונכ"ו וכ"ש ועיין בתשו' מהרש"ל הסכים
סי' מ"ג ובספרו יש"ם פ"ה אוסר את הרא"ל
הפרה סי' ל"ג וס' הנוזל בחרא ס שם ס"ל וכן
סי' כ"ל שפסק ג"כ לדין בשבירו' משמע מה"ם
דיבא הרן בהחקבל
בשם הרמב"ן

פ"ב: (נא) המחבר שדהו כו' עיין בתשובו' רא"ן שנן סי' קכ"ו ריב"ם סימן
ובתשו' ר"ן לב ספר ד' דף כ"ג ודף ע"ג: (נב) ולא הלוה לו תק"ו כ"ש בזר
בהגה"ה ומרוך לתלוה בין מבכנתא פפ"ו כן פי'
(נג) אם בתבלת אתו אם ר"ל יהודה הלוי
המבכנתא כו' עיין בתשו' ר"ל
ן' קויים סי' פ"ב ותתבלת בחת מאן דלחזיק
מדף קכ"ה ולוכן וסי' ק"ו וקי"ל ביסי חקי וכ"פ
וקי"ש וקכ"ה ומהרשד"ם סי' הרל"ם שם
רכ"ח: (נד) אין המלוה בבפקיו וכ"ב
יכול להוציאו מידו כו' הב"י התו' שם
לשעמיה שכתב דהרמב"ם סולק לד הרמב"ם
במ"ם לו מתוסכן כו' ולית' לדקמר סי' ב' מה'
לה"ק שאם מתוסכן שדה זו בידך שכנים ומ"ם
והלוה יחפון לקנותה שדה שעל בנמ' ע"ב
מלר אלו וזה דעת מור"ם שכתב וכפי' פ"ו
לעיקר דלמלוה דין מצרן ולעיל שם מ"כ
במ"ם הסכים לדברי המחבר ה"ה שם כשם
ודוק (נס זה כתב בחיי תורבו) הרמב"ם
(ס) השוכר מחבירו כו' ואלוה הסכים
עיין בס"ח ס"ל דף כ"ג ובתשובות הרשב"ן ז"כ
מני"ם ס"ל סי' קצ"ט ובתשובות סרי"ן ו"כ שם
דשל"ם סי' כ"ו: (נא) נפ' המקבל
לין שומעין לו. והעלה בתשו' דמילתא
ן' לב ס"ב סי' מ"ל דבחזק' מבות פסיקתא
לו בתים לכל הדעות אין בו קתני לית
משום דיבא דב"מ כשדוגה למכו' בתשבנתא
המזקה לאחר ע"ש בלורך וכ"כ משום דיבא
בתשובות לבדי ליבות פיסן ס"ו רב"מ כלל
שפסקו כל גדולי הקדמונים וכ"ה הרבלבי
הסכמים הבלמים קדושים אחר ג טור סס"ו
בארן המה וגם אחרונים כולם בשם הרא"ם
הסכימו לבשום חזקה לית בה וכלעת ובבר'
משום דיבא דב"מ וכן הוא בתשו' הגמ' שהסבר'
מהלא"ן שנן ל"ם פ"ח ופיסן הרא"ם וכ"כ
קכ"ו וקכ"ז ובתשו' מהרשד"ם ה"ה שם בשם
סי' רכ"מ ובעיין ע"ם בסי' רע"ז י"ח ובלזה
ונכ"ו וכ"ש ועיין בתשו' מהרש"ל הסכים
סי' מ"ג ובספרו יש"ם פ"ה אוסר את הרא"ל
הפרה סי' ל"ג וס' הנוזל בחרא ס שם ס"ל וכן
סי' כ"ל שפסק ג"כ לדין בשבירו' משמע מה"ם
דיבא הרן בהחקבל
בשם הרמב"ן

(נג) ולא הלוה לו תק"ו כ"ש בזר בהגה"ה ומרוך לתלוה בין מבכנתא פפ"ו כן פי' (נד) אין המלוה בבפקיו וכ"ב יכול להוציאו מידו כו' הב"י התו' שם לשעמיה שכתב דהרמב"ם סולק לד הרמב"ם במ"ם לו מתוסכן כו' ולית' לדקמר סי' ב' מה' לה"ק שאם מתוסכן שדה זו בידך שכנים ומ"ם והלוה יחפון לקנותה שדה שעל בנמ' ע"ב מלר אלו וזה דעת מור"ם שכתב וכפי' פ"ו לעיקר דלמלוה דין מצרן ולעיל שם מ"כ במ"ם הסכים לדברי המחבר ה"ה שם כשם ודוק (נס זה כתב בחיי תורבו) הרמב"ם (ס) השוכר מחבירו כו' ואלוה הסכים עיין בס"ח ס"ל דף כ"ג ובתשובות הרשב"ן ז"כ מני"ם ס"ל סי' קצ"ט ובתשובות סרי"ן ו"כ שם דשל"ם סי' כ"ו: (נא) נפ' המקבל לין שומעין לו. והעלה בתשו' דמילתא ן' לב ס"ב סי' מ"ל דבחזק' מבות פסיקתא לו בתים לכל הדעות אין בו קתני לית משום דיבא דב"מ כשדוגה למכו' בתשבנתא המזקה לאחר ע"ש בלורך וכ"כ משום דיבא בתשובות לבדי ליבות פיסן ס"ו רב"מ כלל שפסקו כל גדולי הקדמונים וכ"ה הרבלבי הסכמים הבלמים קדושים אחר ג טור סס"ו בארן המה וגם אחרונים כולם בשם הרא"ם הסכימו לבשום חזקה לית בה וכלעת ובבר' משום דיבא דב"מ וכן הוא בתשו' הגמ' שהסבר' מהלא"ן שנן ל"ם פ"ח ופיסן הרא"ם וכ"כ קכ"ו וקכ"ז ובתשו' מהרשד"ם ה"ה שם בשם סי' רכ"מ ובעיין ע"ם בסי' רע"ז י"ח ובלזה ונכ"ו וכ"ש ועיין בתשו' מהרש"ל הסכים סי' מ"ג ובספרו יש"ם פ"ה אוסר את הרא"ל הפרה סי' ל"ג וס' הנוזל בחרא ס שם ס"ל וכן סי' כ"ל שפסק ג"כ לדין בשבירו' משמע מה"ם דיבא הרן בהחקבל בשם הרמב"ן

(נה) הקדש לעניים אין בן משום דינא דבר מצרא: (נו) קה היתה שדה שאצל המצרן הפקר ובא אחר והחזיק בה אם ימצא כמותה במקום אחר של הפקר להחזיק בה קן יכול המצרן לסלקו ואם לאו אינו יכול לסלקו: (נז) קז הממשכן שדהו ואח"כ מכרו לזה שהוא ממושכן בידו קח אין המצרן יכול לסלקו מאבל אם מכרה הממשכן לאחר אפילו אינו בן המצר אין המלוה יכול להוציא מידו: (נח) קט וי"ל דלפיכו קדם המצרן וקנאה יוכל המלוה לסלקו (עור כשם הרא"ם והמרדכי פ' המקבל וב"י בשם עיטור) וכן נראה לי לדין ולבוכות והוא שנראה לכ"ל אלא היה ערמה בדבר אבלוה למוכר כדי שיסלק המצרן. (עור) המלוה לעבירם על שהחזיקו כיתו וכח לחר וקנאו המלוה מסלקו (מרדכי פ' המקבל ותום' פ' לחזקו כאן) המלוה על בית (נז) ולא הלוה על המרתף שתחתיו אין לו שייכות במרתף קט ואם קנה המרתף המצרן מסלקו (כ"ה שם וכן דעת הר"ן):

(נח) (נח) כאם בתחלת המשכונא בא המצרן לערער לעבב לומר אני אלוה לך כי שמא בוונתך להערים למכור למלוה אינו יכול לעבב בידו כי יאמר בעל השדה זה נוח לי ואתה קשה ממני אמנם אם יראה לדיין שיש בו ערמה דוחין את המלוה ס אם שדה הסמוכה למשכונא נמכרת לוה מעכב על המלוה ואין המלוה מעכב על הלוה ע"ואם אין הלוה חפץ לקנותו וקנאו אחר אפילו אינו בן המצר (נט) אין המלוה יכול להוציאו מידו: קי (וי"ל לבלוה דין מצרן בן המצר מוציאו מידו: * (עול כשם הר"ר ברכלוי וכ"ל הר"ן והמגיד כשם הרש"בא פי"ב) (קיא וכן נראה עיקר):

נט (ס) ס השוכר בית מחבירו קיב והמצרן רוצה להוציאו מידו לשכרו לעצמו (סא) אין שומעין לו:

ס כמי שיש לו בית בשכירות ובית שאצלו נמכר אינו יכול לוכו' בו מרין בן המצר קואם קדם וקנאו

ר תשובת הרש"ם כלל ס"ו סי' כ' וכן הסכים הרב המחבר בכ"ל בשם שעם זה ביאור מורפו): (סג) כיון ונ"ל ת"כן הטעם הכ"ל בשלמה שם שכיון דקיל"ל דלוקח הוי מוחזק ועל המלכן להכיח ליקוח וכמ"ש וכו' (לשעלה בפני' ג' מ"ר ומ"ל) כל היכח דלוכח מכנין לחבר כלונתא דכוותא דאינן כיום קולא לגוקח כיון דהוא מוחזק אחר דלוקח הוי מוחזק ועל המלכן לחבר ליקוח וכמ"ש וכו' (לשעלה בפני' ג' מ"ר ומ"ל) כל היכח דלוכח מכנין לחבר כלונתא דכוותא דאינן כיום קולא לגוקח כיון דהוא מוחזק אחר דלוקח הוי מוחזק ועל המלכן לחבר ליקוח וכמ"ש וכו' (לשעלה בפני' ג' מ"ר ומ"ל) כל היכח דלוכח מכנין לחבר כלונתא דכוותא דאינן כיום קולא לגוקח כיון דהוא מוחזק אחר

(סב) ויש מי שחולק ((סב) ויש מי שחולק וסכירות דין מכרנות) (עוד כסף הר"מ וב' ירושלמי בסוף הרש"ל כ"ל ר"ל בכלליו) :

סא רשנים ששכרו שדה בשותפות ואחר מהם רוצה להשכיר חלקו לאחר והשני רוצה לזכות בו מדין בן המצר הדין עמו קיד (סג) כיון שהוא שותף בו :

סב (סד) השכיר ביתו לאחר ואח"כ מכרה לו קטן אין בן המצר יכול להוציא מידו :

הגה ליה בית ותפסה זה על זה וטכרן לפני' ותפ"כ בא למכור כל ח' מכרן לפלוני (סה) שהוא דר בו (ר"ל כשם מעשה שבא לידו) :

סג ° השכיר ביתו לאחר ואחר כך מכרה לאחר אפילו אינו בן המצר קטז אין השוכר יכול להוציאו מידו :

הגה לקוחן הוא לו קדקא שמעלה שמכרו מם לשמעון לשנה ומכר שמעון מם מכר עולם הדין עם לקוחן ומם לא מכר רק לשנים קטובים שיהו מלא כמוכר חוב בעלמא אלין בו מכרנות (ר"ל בשם הרש"ל) :

הלכות שותפים

קעו השיתוף כיצד מתקיים וכיצד נוהגין וכיצד נפרדין ואם מת אחד מהם וכו' ג"א סעיפים :

א לשותפין שבאים להשתתף נגמר ברבור לומר שאם אמר בואו ונשתתף יתר בכך וכך שלא יוכלו לחזור בהם ואינו מתקיים אלא בקנין וכיון שצריך קנין ב כל דבר ודבר לפי קנינו מתקיים שיתופו לפיכך ג המשכון שאינו נקנה בחליפין אין השיתוף מתקיים בו בקנין שאפי' קנו מידשניהם שיביא כל אחד מעותיו ושתתף בהם ד בוכתבו שטר על זה והעידו עדים אינו מועיל ה אלא צריך שיביא כל אחד מעותיו ה וישלו מעות שניהם בכיס אחד ויגביהו שניהם הכיס ו (א) לרש מי שאומר שהוא הדין אם משך כל אחד מעותיו של חבירו מהני ואפילו לא עשו לא זה ולא זה ז (ב) אלא נשתתפו והתחילו לישא וליתן בעסק השיתוף ליקנות או למכור הרש מי שאומר דמהני הגה מי שלוה לחבירו מעות ונתן מיד לחבירו לשתף עמו בכל

ב וכת"ה הסמ"ע בשם בעל הלבוש"ל שאם כתבו בשטר שקבלו עליהן פלוני ופלוני כו' לקחן בסיתן ר"ג יתכלה זה בעור ובדברי המחבר : ד וכתבו שטר ר"ג והעידו העדי' בשכתוב שתם פלוני ופלו' בשתפו בקנין וכיוצא בזה ותו לא אבל אם כתוב בשטר שקבלו עליהן פלוני ולהשתתף בח"ת ובא"ר כו' (דמהני לבעל המשכנתא ומ"ש מורי"ם ל' בסי' ר"ז סי"ש ע"ש) ל"ת לחזור בהו ואע"ג דלא דעיבון קבלו עליהן כן לא מהני לחזור כיון דבכר כתבו לבתוב הסוכרי כן בשטרות שקבלו עליהן הלדרין לחזר בקבלו' הדבר בפל תוקף שתתף דמלתא כל הכא לפניהן ולחר לתן מוכתבו בוכתן שטר על עניו מה בוקלו קיבל עליו לקיים בכל אומר ולוכו ריכול לחזור בו ע"ל ע"ש ודבריס בל עכשו הן מוהו אף אבלו לבני עדו' וקבלו עליהן ביתם מעותיהן אין לבעדים לבתוב שטר ביניהן בכל תוקף כל אלא קבלו בפניהן בק"ם עד אילו עניהן הלדרים לבתוב לכל דבמתיבה תגרע כתו דאתה אין כותבין בלא דעתן וכמ"ש העור והמחבר לעיל ר"ס ר"ג : ה וישלו מעות שניהן בכיס ח' ויגביהו כו' עכ"ל בס כתבתי בשם כ"מ דלא קאתר לישלם בכיס ח' ומזהו מתבין העור והמחבר מ"ל כיון דכתם אם מעות של חבירו ור"ל ל"ל אם הגביה כל ח' מעות ואפילו בפני עלמו אלא הי' אם בהגו לכתוב מזך כו' ע"ש : ו ויש מי שאומר דה"ל אם מזך כו' כי' כל אחד מזך המעות של חבירו בשם שותפו' אבל לא הסוכרים כן שכל אחד ואחד מעותיו של חבירו שיהיה אלו דה"ל כיהיה זה בפליטין דלא מהני כמשכנתא ומ"ל כתבתי דברלה דליכא חלון דבלית שיתא לחזרה ג"כ מחזיקה לזה אלא אם אם דקנין מחזיקה לזה מעלת בכל מקום והגבה מועלת בכל מקום כמ"ש לקמן סי' קי"ו וקנ"ח עליה הלדרים מ"ה מקנו הרמב"ם בל' הנסכם : ז אלא בשתפו והתחילו כו' בפרים כתבתי דל"ל בשתפו בהגבת מעות' שעירבו יחד והתחילו

כו'

בל הגה לבעיסה ולחר מיכתבו ביניהן שטר בוולאי קבל עליו לקיים בכל מוחר ולוכו ריכול לחזור עכ"ל ע"ש ודבריס בל עכשו הן הרמב"ם שם בריש פרק הנזכר ד"ם לעשתו וכ"כ הכ"מ מכן נרלה לו מכן דעת הרמב"ם גם כן ה"עור מכן נרלה לו

טורי זהב

שקולק הייכו לקוכה לקדם המלוה וקבה מדם הסמוכה אלין המלכן מבלקו (מ"ה כן הם דברי הסמ"ע ע"כ) ולא לכתב רביכו שהרא"ש קולק על הרמ"בם בסכירות ביום בו דין מכרנות הייכו לעכין סכירות לוקח בכדם הסמוכ' לגדם מסכירות שעומדת נ"ם לחסכיר לאיכו יכול המוכר לחזר אכו כר מכרה לשכור גם זה והרא"ש ס"ל דיכול לחזר כן בסכירות לוחיים מחכר סוף לבל ולאי אין יפוי כח לשוכר בכדם הסמוכה להמחבת לבלק את הקוקה ומהדברי הרא"ש בתשובה נמצא לפר"ם לעכין הלאה הסוכר והלוים מלכן גחזר לעכין לבסור בית אחבל אדוהו לבל לעכין קכין אין לו זכות רק אלא לבלק לוחו המלכן לבל לא יבלק הוא את הלוקח וחולק נסעל מכ"ל ולעכין סכירות לוחו הכות עלמו ולאי מסוכר הרחבן מבלק את הסוכר מיסכור לחכיו הכה לבלוחות לחר שבלה אין סכירות הרבלאן ונרלה בכנה מודה גם הרמ"ם בשור פ"ם ח' וכתב הרמ"ה ס"ג לבלוחיה כו' ס"ל קיל מאי הא"ג ס"ל לבל לבל לו לחיים לי' כו' ונרלה דה"ק לא מבעי' לי לא ידע עד בתר דהוכיח הבדם אלו מנגלן בשיטת אלא הבסיד אלא מבעי' ידע

מכ"ל לחלק מילוק נגלן לבוקת והנגעל לא הוכיח כלום רק אבדה בבדהו אלא עד שוכה בבדהו לא הבסיד אלבי הוא לחזר המתבתי על אלוכיה אלי מתבלה :

סי' קע"ו סעיף א' אין השיתוף נגמר כו' דס"ל דבוה בפ"ק ובבטעה לחוריות' מהני ולא ידעינא מאי בעי עונה שבועה ודרס לקיים הקנין הא

קיג דים לבסכירות דין מכרנות ומ"ם המחבר בסעי' מ"ה דלאין שכיר לו מלוה שמוסכן היא כיהו יכולין לבלא לבלוקת מקנה בלד לוחו שהה בכ"ל ומ"ש מוה"ם דים בסכירות דין מכרנות פיהו בעכין סם קדם הסכיר לו המוסכן וקבלו לחין המלכן יכול לבלקו והמחבר ס"ל דבסם אלין לו דין בן המצר לעכין אלין יכול לבלק לאחר כך אין לו דין מלכן לעכין שהמלכן יכול לבלק להסכיר לף אם קדם וקבלו וכ"כ בכ"ו ובא"ם לבסי זה בס"ם ל"ת :

קיד כיון שהוא שותף להו"ל שכתב תוה"ם לבסי זה דים בסכירות מחוסר דיכוח דה"מ בלא הוא שותף אם קודם לבתחלה לאחר כל אלא קדמו החבר וקבלו והמחבר כ"כ לבשתו וקיל : קטו אין בן המצר יכול להוציאו מידו ומ"ם בסעיף בס"ם זה : קטז אין השוכר יכול להוציאו מידו לפי מאי דכתבתי והכתיתי לפני זה ובדריסה הסכירות ומבכת' דין מ"לכן מ"כ בס"ם מוה"ם בסעיף כ"ו דאפי' קדם המלכן וקבלה יכול המוסכן להוציאו מידו ה"פ בזה כמו יכול השוכר להוציא מידו והמחבר כ"כ לבשתו לבסם :

קעו א אין השותף נגמר בדבור כו' דה"ל כיון דלאיתי לחדדי' ובסיהם מוס בהתלאי נמרו ומקני לחדדי קמלין דלא ועכ"ל : ב כל דבר ודבר לפי קנינו פי' כדרך מקונין לחוזו מ' מתבילו (דקיימו בהגבה לו בתשובה לו בחליפין לו ע"ל המקום מעומדין בו עלת וכמ"ם בסוד והמחבר מבי' קל"ו ולבלה כל מ' לפי עניבו ע"ש) כן יומר על ידן השיתוף וכמ"ם העור גם כלן ומזיל : ג המשכנע אחוה מקנו' בחליפין * בע"ש כתב דכ"ל דהייכו דוקא בכתוב אם פלוני ופלו' בשתפו בקנין וכיוצא בזה ותו לא אבל אם כתוב בשטר שקבלו עליהן פלוני ופלוני להשתתף בח"ת ובא"ר כו' (דמהני לבעל המשכנתא ומ"ש מורי"ם ל' בסי' ר"ז סי"ש ע"ש) ל"ת לחזור בהו ואע"ג דלא דעיבון קבלו עליהן כן לא מהני לחזור כיון דבכר כתבו לבתוב הסוכרי כן בשטרות שקבלו עליהן הלדרין לחזר בקבלו' הדבר בפל תוקף שתתף דמלתא כל הכא לפניהן ולחר לתן מוכתבו בוכתן שטר על עניו מה בוקלו קיבל עליו לקיים בכל אומר ולוכו ריכול לחזור בו ע"ל ע"ש ודבריס בל עכשו הן מוהו אף אבלו לבני עדו' וקבלו עליהן ביתם מעותיהן אין לבעדים לבתוב שטר ביניהן בכל תוקף כל אלא קבלו בפניהן בק"ם עד אילו עניהן הלדרים לבתוב לכל דבמתיבה תגרע כתו דאתה אין כותבין בלא דעתן וכמ"ם העור והמחבר לעיל ר"ס ר"ג : ה וישלו מעות שניהן בכיס ח' ויגביהו כו' עכ"ל בס כתבתי בשם כ"מ דלא קאתר לישלם בכיס ח' ומזהו מתבין העור והמחבר מ"ל כיון דכתם אם מעות של חבירו ור"ל ל"ל אם הגביה כל ח' מעות ואפילו בפני עלמו אלא הי' אם בהגו לכתוב מזך כו' ע"ש : ו ויש מי שאומר דה"ל אם מזך כו' כי' כל אחד מזך המעות של חבירו בשם שותפו' אבל לא הסוכרים כן שכל אחד ואחד מעותיו של חבירו שיהיה אלו דה"ל כיהיה זה בפליטין דלא מהני כמשכנתא ומ"ל כתבתי דברלה דליכא חלון דבלית שיתא לחזרה ג"כ מחזיקה לזה אלא אם דקנין מחזיקה לזה מעלת בכל מקום והגבה מועלת בכל מקום כמ"ש לקמן סי' קי"ו וקנ"ח עליה הלדרים מ"ה מקנו הרמב"ם בל' הנסכם : ז אלא בשתפו והתחילו כו' בפרים כתבתי דל"ל בשתפו בהגבת מעות' שעירבו יחד והתחילו

כו'

בל הגה לבעיסה ולחר מיכתבו ביניהן שטר בוולאי קבל עליו לקיים בכל מוחר ולוכו ריכול לחזור עכ"ל ע"ש ודבריס בל עכשו הן הרמב"ם שם בריש פרק הנזכר ד"ם לעשתו וכ"כ הכ"מ מכן נרלה לו מכן דעת הרמב"ם גם כן ה"עור מכן נרלה לו